

Teodora Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTĖKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII

Birželis - June 23, 1977

Nr. 25

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ŠIANDIEN IR RYTOJ

SOVIETAJ ĮSISKOLINO
IKI AUSŲ...

Jau kuris laikas nerimas siaučia Amerikos, Šveicarijos ir Vokietijos bankuose. Priežastis? Sovietinio bloko kraštai artėja prie bankroto. Ir nežiūrint, kad jie yra blogi skolininkai, vakarai vis naujas prekes duoda skolon.

"Mes turime sunkumų jums mokėti", prisipažįsta sovietinio bloko ekonomistas. Ir tenka pripažinti faktą, kad sovietinio bloko skola išsiputė iki astronomiško skaičiaus. Bankininkai dar stengiasi nusišluoti nuo visuomenės akių, bet jau atvirai kalbama, kad Sovietų skola siekia 50 bilijonų dolerių.

Dar 1973 metais, pagal šveicarų apskaičiavimą, sovietinis blokas vakarams buvo įsiskolinęs 10 bilijonų dolerių. 1976 metais rugsėjo 30 skola siekė 24 bilijonus dolerių, o metų pabaigoje jau buvo virš 40 bilijonų dolerių. Iš tos sumos didžiausią dalį skolinga Sovietų Sąjunga. Po jos seka Rytų Vokietija, Čekoslovakija, Lenkija, Vengrija, Rumunija ir Bulgarija.

Bet vakarų bankininkai yra humoristai ir štai kaip jie aiškina: "Jei jūs kam nors suteikiate mažą paskolą, tas žmogus yra jums skolininkas. Bet jei sutinkate duoti didelę sumą, jūs padarote jį savo partneriu. Ir sovietinis blokas, nežiūrind priemonės ideologijos, dabar yra mūsų partneris."

"Ne skola mus baido, sako vienas prancūzų bankininkas, bet tai, kad mes turėsime sovietams dar daugiau paskolinti."

Ar jau tikrai sovietai neišgali mokėti skolų?

NATO ekonomistas Jacques Billy į klausimą, kodėl sovietinis blokas stengiasi kuo daugiau įsiskolinti vakarams, aiškina tuo, kad sovietai nori sukliudyti vakariečiams tas sumas investuoti į kitas sritis. Jie stengiasi visais būdais vakarams padidinti ekonominius sunkumus, ypač tokiu momentu, kai susiduriama su energijos stoka.

Bet ne visi sutinka su tokiu machiavelišku aiškinimu. Galvojama, kad sovietinio bloko vartotojai mažai kuo skiriasi nuo vakariečių. Sovietinio bloko gyventojai vis daugiau nori

Poetas Stasys Santvaras, ALT S-gos Bostono skyriaus garbės narys ir Korp! Neo-Lithuania garbės filisteris.

75 metai poetui Stasiui Santvarui

Š. m. gegužės 27 dieną rašytojui ir poetui Stasiui Santvarui suėjo 75 metai. Jis yra ALT Tautinės S-gos Bostono skyriaus garbės narys. Ta proga ALTS Bostono skyrius suruošė jam pagerbimą š. m. birželio 10 dieną savuose namuose. Vaisėse dalyvavo 62 asmenys.

Pagrabinę pasveikinimo kalbą pasakė ALT S-gos skyriaus pirm. inž. Juozas Dačys. Po jo sveikinimo buvo įteikta suaktyvininkui dovana — Inos Nenortienės

ir šaldytuvų, ir televizijos ir automobilių. Jaunieji geria Coca-Cola ir važinėja Fiat sovietų gamybos automobiliais....

Kad patenkinus jų norus, sovietai kreipėsi į vakariečius, prašydami pastatyti fabrikus, o blogi derliai verčia Vakaruose pirkti dideliais kiekiais javų.

Klausimas lieka, kaip ir kada jie mokės?

Tačiau ne vieni sovietai vakaras įsiskolina. Trečiojo pasaulio kraštai skolingi 130 bilijonų dolerių ir iki šių metų pabaigos jų skola išaugs iki 250 bilijonų.

darbo lėkštė (emalė ant vario) vaizduojanti stilizuotą paukštę. Po to pakelta šampano tostas ir sugiedota ilgiausių metų.

Šiam parengimui vadovavo inž. Vytautas Izbičkas.

Kiti sveikintojai buvo: Liet. Bendruomenės Bostono apylinkės A. Matjoška, Subatvakarių kom. pirm. (Nukelta į 4 psl.)

ŽMONIŲ TEISIŲ BYLA

Belgrado konferencijai prasidėjus

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kas stebėjo birželio 12 d. NBC transliuojamas diskusijas iš Georgetown Universiteto, Washington, D. C. tarp JAV ir Sovietų Sąjungos piliečių apie žmonių teises, — galėjo lengvai įspėti sovietų laikyseną Belgrado konferencijoje, kurioje daug laiko bus sugaišinta procedūrai ir dienotvarkei nustatyti. Tose Georgetowno diskusijose dalyvavo po tris asmenis iš kiekvienos pusės. Vadovaujantis sovietas — tūlas Genrikas Borovik pabaigoje pagrasino: jūsų pastangos primesti savo pažiūras kitiems pasibaigs tragedija kaip Vietname! Kiti du atstovai davė suprasti, kad žmonių teisės abejuose kraštuose skamba taip pat, bet turi kitokią reikšmę...

Kad taip iš tikro yra, geriausiai įrodo suėmimai bei ištėrimai tų, kurie drįso tai patikrinti. Jei taip, didžiausia mįslė toliau pasilieka klausimas, kodėl sovietai iš viso pradėjo tą bylą? Pirmas atsakymas galėtų būti toks, kad tai buvo maža kaina už Helsinkio Akto tariamą sienų pripažinimą. Apie teises bus pakalbėta, pašūkauta ir... užmiršta, o sienos pasiliks. Laikantis tokios pažiūros, sovietai tik apsiriko dėl kilusio triukšmo ribų. Ruošdami Helsinkio Aktą, jie negalėjo numatyti, kad už poros metų į Baltuosius Rūmus ateis tada dar niekam negirdėtas asmuo, kuris vadaus politiniais sumetimais pradės linksniuoti žmonių

teises ir net viešai pradės korespondenciją su disidentu Sacharovu ir pas save priims kitą — Bukovskį. Iš Brežnevo pusės žiūrind, tokia laikysena neatitinka JAV interesams, kurie reikalauja susitarimo dėl apsiginklavimo sumažinimo ir prekybos praplėtimo.

Iš savo pusės Carteris to nepaneigė. Jis aiškina, kad žmonių teisių byla yra išskirtina iš kitų santykių. Savo paskutinėje spaudos konferencijoje jis net pabrėžė, kad kalbas apie žmonių teises apskritai, neturėdamas galvoje vien Sovietų Sąjungos. Jis net padarė vieną demonstratyvų žingsnį atgal, atsisakydamas priimti suimto disidentų šaranskio žmoną. Kartu tačiau jis rado reikalo viešai pareikšti, kad šaranskis neturėjo jokio ryšio su CIA ar kitokia JAV žvalgybos įstaiga, kuo jis dabar kaltinamas. Maskva į tai galėtų atsikirsti, kad pačios Amerikos spaudos teigimais, JAV prezidentai yra pagarsėję kaip chroniški melagiai, ne tik Nixonas, bet ir Kennedy, Johnsonas, F. R. Rooseveltas bei kiti. Faktinai sovietai jau prieš kiek laiko jau buvo asmeniškai užpuolę "James Carter" savo oficioze Įsvestijose. Spaudos konferencijoj Carteris aiškino, kad sovietai jaučią pasaulio opinijos spaudimą ir ieškoję 'atpirkimo ožio' (Scapegoat). Paskutinėmis žiniomis, sovietai taip pat pradėję "kabin- (Nukelta į 2 psl.)

Birželio 12 d. New Yorke prie Lietuvos kryžiaus Flushing parke buvo paminėta Baisiųjų birželio trėmimų suaktis. Nuotraukoje Regina Žymantaitė pravedusi programą. Sėdi dalis kalbėtojų ir svečių.

L. Tamošaičio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Londoniškis The Economist, svarstydamas kokios taktikos turėtų laikyti Vakarai Belgrade, pataria Brežnevo per daug nespaukti. Sovietų 'boso' problema ten esanti ta, kad jis susidūrė su savo paties trumparegiškumo pasėkom.

Helsinkis esąs Brežnevo kūriny. Kelis metus, rizikuodamas savo prestižu ir pakinkęs visą savo propagandos aparatą, jis siekė Europos Saugumo ir Bendravimo Konferencijos. To siekdamas, jis padarė nuolaidų laisvo susisiekiimo ir kitų žmonių teisių srityje. Po dviejų metų derybų Vakarai Brežnevą privertė pasirašyti deklaraciją, kurioje pasižadėjo respektuoti tam tikras žmonių teises ir sutikti su apžvalgine konferencija Belgrade.

Į Belgradą Vakarai neturi važiuoti vien tam, kad pasidžiaugti Brežnevo nepasisekimu, bet tam, kad bent kiek prisidėjus prie tų deklaruotų teisių įgyvendinimo. Gegužės mėn. Londone posėdžiavusios NATO valstybės pareiškė, kad pagarba pagrindinėm žmonių teisėm ir laisvė "yra būtina taikai, draugiškumui ir bendravimui tarp valstybių". Europiečiai negali jaustis tikrai saugūs, nei jie gali bendrauti, jei pusė jų yra neleidžiama laisvai susisiekti, o kita pusė yra klaidingai informuojama.

Nė vienas komunistinis režimas, koks senas jis būtų, neleidžia savo pavaldiniams laisvai peržengti sienas ir pasikeisti idėjom bei informacija laisvai su užsieniečiais; tai būtų lygiai taip pavojinga, kaip laisvi rinkimai! Niekas negalėjo prileisti, kad Brežnevas pil-

Žmonių teisių...

(Atkelta iš 1 psl.)

tis" prie Los Angeles Times Maskvos korespondento Robert Toth, nors jo dar nebuvę suėmę.

Šiuo tarpu dar sunku tikrai įspėti kaip Kremlius norės išsisukti iš žmonių teisių bylos svarstymo. Griežtai ar švelniai? Greičiausia ir jis pats dar nežino. Tai vėl grąžina prie seno klausimo, kam jam iš viso reikėjo pradėti? Šį kartą ateina galvon kitoks atsakymas. Ne tik materialinė gerovė, bet ir elementarinės žmogaus teisės yra ir sovietinio žmogaus svajonė. Tegul dar neprieinama, tik ateityje slypinti. Tos svajonės paneigti nedrįsta ir totalinė valdžia. Atvirkščiai — ji net rado reikalo ją skatinti. Ant tos svajonės, bet ne JAV prezidento kalbų, toji valdžia kada nors ir suklups.

nai pildys Helsinkio Akta, tuo būdu sunaikindamas savo geležinę uždangą. Viskas, ko galima buvo viltis, yra tik tai, kad Helsinkis truputį paskatins Rytų Europos demokratizaciją. Net ir mažas posūkis ta kryptimi galėtų prisidėti ir Vakarų baimės sumažinimo ir mažesnės priespaudos Rytuose.

Belgrado apžvalga, atrodo, turės konstatuoti, kad komunistiniai režimai nesi-laikė savo pažadų. Tiesa, jie padarė kai kurių kosmetinių pataisų. Sovietai, pvz. kiek sumažino mokestį už išvažiavimo vizą, kuris vis tiek dar yra labai aukštas, ir kartu atgrasina nuo jų prašymo, nes prašytojas automatiškai netenka užimamos vietos! Bet tame bendrame liūdname vaizde yra ir išimčių. Po Helsinkio kai kurios komunistinės valstybės lengviau leido susijungti šeimoms. Ir net disidentų persekiojimas, aiškus Helsinkio dvasios pažeidimas, neturi būti laikomas tik blogu ženklu.

Mat, suėmimai yra dalis pakankamų įrodymų, kad žmonių teisės yra svarbios Rusijos vyrams ir moterims, kurie apie jas galvojo dar prieš Carteriui įsijungiant į jų kovą. Čekoslovakijos "Charta 77" grupė ir kiti sąjūdžiai Rytų Europoje citavo Helsinkio deklaraciją ir reikalavo jos laikytis. Komunistai griebėsi griežtų priemonių ir stengėsi sudaryti įspūdį, kad vakariečių simpatija tik pasunkins disidentų likimą.

Iš tikro tačiau kovotojai už žmonių teises jau pasiekė žymų laimėjimą. Jie privertė savo valdovus kalbėti apie juos. Prieš Helsinkį komunistiniai režimai apie bent kokį nesutikimą visai tylėjo. Dabar kiekvienas skaitytojas, klausytojas ar žiūrovas oficialių informacijos šaltinių apie tą sąjūdį žino. Milijonai žmonių apie tai išgirdo pirmą kartą iš savo oficialių šaltinių. Negali būti daugiau įtikinančio įrodymo, kad nepaisant priespaudos, žmonių teisės nėra praloštos Rytų Europoje. O tai reiškia, kad nepaisant komunistinių dele-

gacijų pastangų, vakariečiai neturėtų atsisakyti nuo kalbų apie politinę laisvę.

Taip darydami jie neturėtų siekti tokios situacijos, kad Sovietų Sąjunga ir jos sąjungininkai pasitrauktų iš konferencijos, nes Helsinkio-Belgrado aparatas yra labai efektingas būdas kiek paspausti komunistines vyriausybes. Bet komunistai lengvai konferencijos ir neapleis, nes tie susitikimai simbolizuoja ekonominę pagalbą iš Vakarų. Už tat spaudimas neturėtų peržengti sulūžimo taško. Belgradas gali vesti prie visų saugumo Europoje, o taip pat pagerinti Rytų dalies gyvenimą.

Tuo tarpu New York Times tą pačią dieną ir ta pačia tema samprotavo, jog Helsinkio koncepte bando gimti idėja, kad kiekvienos valstybės bet koks žygis turi sukelti teisėto susirūpinimo kitose. Šiuo metu Rytų ir Vakarų valstybės pavydžiai saugo savo suvenumą virš 'vidaus' reikalų. Kai prezidentas Carteris apgailestauja žmogaus teisių nepaisymą Sovietų Sąjungoje, jis cituoja Helsinkio Akta, lygiai taip pat Brežnevas remiasi Helsinkiu smerkdamas 'įsikišimą' į vidaus reikalus. Tačiau nesą abejonės, kuri pusė perėjo į ofenzyvą ir kuri į gynybą.

Lėtai, bet tikrai visa eilė klausimų, įskaitant ir politines teises bei procedūras, pereinančios iš vidaus į tarptautinių reikalų tarpą. Kol kas, žinoma, procedūros konstatuoti tarptautinį interesą yra ne mažiau svarbios kaip tie reikalai, kuriems jos turi padaryti įtakos.

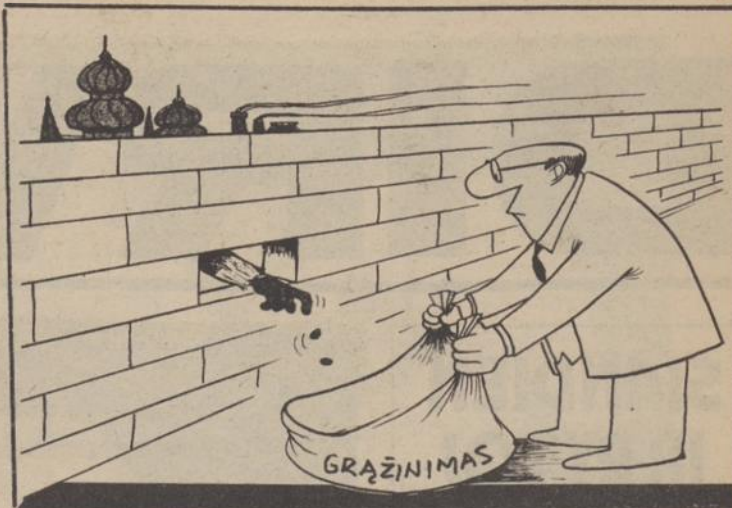
Belgrade amerikiečiai turį:

Konstatuoti ir apgailestauti represiją komunistinėje Europoje, padrasinti tuos narsiuosius, kurie pasinaudodami Helsinkio proklamacija reikalauja daugiau laisvės.

Kritiškai išnagrinėti likučius diskriminacijos Vakarų kelionėse ir prekyboje.

Pamokyti priešiškas, kartais net iki liguistumo, komunistines vyriausybes, kad jos yra atsakingos prieš kitas valstybes už vidaus politiką...

Gudria diplomatija ir geromis manieromis pademon-

struoti, kad nors Helsinkio Aktas gali nulemti nuotakas sovietų-amerikiečių santykiuose, jis nuturėtų nustebti derybas dėl ginklavimo kontrolės ir bendravimą kituose svarbiuose reikaluose.

★

Naujas pavyzdys apie su gyvenimo galimybes tarp komunistų ir jų priešų ateina iš Italijos. Kaip žinia, ten komunistai išlaiko krikščionių demokratų vyriausybę prieš ją nebalsuodami seime. Logiška išieties būtų nauji rinkimai, kurių tačiau nė viena partija nesitiki laimėti. Tuo tarpu valdymą apsunkina ne tik sunki ūkinė padėtis, bet ir teroras iš kairėsnių už komunistus grupių. Tokia būklė privertė krikdumus ir kompartiją prie naujo birželio 1 d. susitarimo. Pagal jį, krikščionių demokratų vyriausybė prieš imdamasi kokių priemonių pasitars su komunistais ir kitom partijom, dalyvaujančiom seime. Vyriausybė greičiausiai bus kiek praplėsta, priimant į ją nepartinius specialistus. Nauda iš tokio susitarimo yra aiški abiem partijom. Krikdemai pasilieka valdžioje iki pagerės jų šansai laimėti rinkimus. Komunistai, paremdami vyriausybę, atsiribavo nuo 'tolimosios kairės' terorizmo ir gali nuoduoti pasirinkę 'demokratinį kelią'. Kaip ilgai, vienas Dievas nežino.

★

Kad rinkimai, niekam nedavę aiškos daugumos, nieko nepadaė kraštui, rodo Turkijos pavyzdys. Ten per paskutinius rinkimus Respublikonų Liaudies partija laimėjo 213 vietų t. y. iki daugumos jai trūksta dar 13. Konservatorių Teisingumo partija turi 189 vietas. Su 24 Islamo Išgel-

bėjimo partijos bei Tautinės Akcijos partijos 16 atstovų plius dar mažesnių partijų ir grupių narius galėtų palikti valdžioje dabartinės Demirelio vyriausybė, ar naują valdžią sudaryti Respublikonų Liaudies partijos vadas Bulent Ecevit. Tačiau bet kokia koalicija negalės išspręsti sunkių ūkinių bei politinių problemų. Kokia būtų valdžia, jos pirmasis žingsnis bus prašyti paskolos užsieniuse. Nėra jokios vilties, kad koacinė vyriausybė galėtų išspręsti ir Kipro problemą.

**WANTED 1st CLASS
MAINTENANCE
MECHANICS
WITH LIFT TRUCK EXPERIENCE
ALSO
JOURNEYMEN
MILLWRIGHTS**

Experienced in general industrial plant maintenance and repair of equipment. Good hourly rate WITH PLENTY OF OVERTIME. Fully paid hospitalization plus other benefits.
APPLY IN PERSON
Between 7 a.m. and 2 p.m.
**ALUMINUM SMELTING &
REFINING CO.**
5483 DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS, OHIO
(21-30)

**WANTED
WOODWORKERS
FOREMEN-SUPERVISORS**

Also machine set-up, machine feeders, off-bearers, operators, sawyers saw-filers etc. for xpanding dimension plant at Vicksburg, Mississippi.

WRITE TO:
ANDERSON-TULLY CO.
ATT. MR. L. G. HATAWAY
P. O. Box 28
Memphis, Tenn. 38101
(22-31)

**IMMEDIATE OPENINGS FOR:
1ST CLASS SKILLED
MACHINE OPERATORS**

Be able to set up work from blue prints and close tolerance, with experience on numerically controlled vertical turret lathes. 2nd & 3rd shifts. Call or write P. OSBORN,

GRAY TOOL CO.

7135 Ardmore

Houston, Texas

713-747-1240

An Equal Opportunity Employer
(17-26)

Viešėdami Chicagoje aplankykite
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

'DARBININKIŠKA' SAŽINĖ

Naujas darbo našumo ir kokybės terminas sugalvotas Sovietijoje. Tai "darbininkiška sąžinė"!

Kas tai per terminas, kas tai per sąvoka? Tarytum kiekviena profesija, kiekvienas luomas turi savo atskiras sąžines! Iki šiol nebuvo žinoma, kad kareiviai turi "kareivišką" sąžinę, jūreiviai turi "jūreivišką", o draugai komunistai turi "komunistišką" sąžinę! Apie tą absurda "Tiesos" rašėvos nesvarsto. Kaip Maskva liepė, taip ir rašome.

Bešifruojant "darbininkiškos sąžinės" reiškinį aprašymus, bent daliniai suvokiame, kad tai šnektos apie geriau už kitus atliktą darbą. Naturalus laisvos iniciatyvos kraštuose reiškinys; kiekvienas darbas turi būti atliktas gerai, sovietuose nėra prigrįjęs. Brokas arba niekalas kartais žaloja pramonę iki 45%. Tad kova prieš niekalą sudėda pusę gamybinės iniciatyvos. Tai kovai naudojama propaganda, griežtos bausmės, skurdžios premijos, "socialistiniai lentyniavimai". Darbininkas nustatomas prieš jo bendradarbi darbininką, raginant, skatinant ir reikalaujant vieną pagaminti daugiau vienetų už kitą. Kiekviename sovietiniame fabrike nuolat vyksta tos mažos tragedijos, kurios pasmerktos kapitalistinių kraštų pramonėje: vienas darbininkas varomas nudirbti daugiau už kitą. Ir kada toks "kylis varytojas" padaro keletą vienetų daugiau už savo kolegą, toks provakatorius statomas ant pedestalalo — jis "darbo herojus"!

"Socialistinio lentyniavimo" struktūra atremta į tarpusavias tarp darbininkų varžybas: kas daugiau, kas greičiau?

Taip varydami darbininką bolševikai išleido iš akių gaminio kokybės klausimą. "Socialistinės lenktynės" davė valstybei vagonų vagonus niekalo. Elektros pramonėje nepajėgia sudurti dalių dėl išmierių klaidų. Batų gamyboje negali nešioti brokinių batų. Net indų pramonėje rėkta apie šakutes... kurių dantys

lūžta, kaip cukriniai.

Tad papildiniu "socialistiniame lenktyniavime" įvestas "darbininkiškos sąžinės triukas. Ši sąžinė apsisireiškia tose "socialistinėse lenktynėse", kur gaminiai be broko, pakenčiamos kokybės.

Bet ir šis naujas manevras nepatarnauja gaminio kokybės reikalui. Ne tik atbaigtinis gaminytis, bet ir žaliava tam gaminiui turi būti ne niekalas. Taip, tuo tarpu, nėra. Pasirašo, partorgui liepiant, "socialistinio lenktyniavimo" sutartį. Plėšo, drasko mašinas, o gero gaminio nesigauna. Kodėl? Žaliava bloga!

Vilniškės "Tiesos" pirmame puslapyje iškilmingai rašoma apie "darbininkiškos sąžinės" laimėjimus. Bet iš tų pompastiškų laimėjimų išeina "laimėjimai". "Didžiausio meistriškumo" audėja-metėja, dirbanti audimo fabrike, ką tik grįžusi iš XII profsąjunginio suvažiavimo, kur pasakojusi apie savo darbo metodus, skundžiasi:

"Žaliava nėra tokia gera, kokios norėtusi, tad gerą metimą paruošti nelengva. O broko palikti negalima, kaip tada į akis žiūrėti..."

Prie stachanoviečių, udarninkų, pirmūnų, darbo herojų, socialistinio lenktyniavimo, raudonųjų pereinamųjų vėliavėlių, vizualinių skydų prie gamyklos durų, prie įvairių įvairiausių triukų, nerimtų ir nepaprastiškų gamybos procese, dabar sugalvojo "darbininkiškos sąžinės" triuką.

Į sceną įžengia senas rusų pasakėčių rašytojas Krylovas su jo garsia pasakėčia apie styginį kvartetą. Kaip nemokšos muzikantai besusėda, išeina ne muzika, o cypimas.

Ne "darbininkiškos sąžinės" problema kenkia gamybai, bet pramonės sistemos stagnacija ir bolševikinė biurokratija.

(sp)

PAREMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo stambesnes aukas šie asmenys, linkėdami laikračiui stiprėti.

27 dol. — G. Kazlauskas.

VILTIES DRAUGIJOS REIKALAI

Vilties Draugijos pirm. Kazimiero Pocius pranešimas

Vilties suvažiavime š.m. gegužės 29 d. Philadelphijoje

Kalbėti apie Vilties Draugijos valdybos 2 metų veiklą, kaip Dirvos leidėjo yra plati ir reikšminga apimtis. Man čia tenka kalbėti apie spaudą ir jos reikšmę, išėjimo lietuvių gyvenime. Man būnant Vilties draugijos valdyboje 18 metų įvairiuose portuose, jos reikalais sielojantis, tautinės minties laikraštį Dirvą laikau pirmą vietą, tegul ir nukenčia mano asmeniniai reikalai.

Apgailestauju, kad dėl laiko stokos Vilties Draugijos valdybos 2 metų pranešimą turiu trumpinti.

Atvykę į šį laisvą kraštą, čia jau radome tautinės minties laikraštį Dirvą. Tai mūsų senųjų ateivių nuopelnas. Nuo mūsų atvykimo iki šiai dienai, senųjų ateivių gretos labai praretėjo. Mūsų šventa pareiga tautinės minties laikraštį Dirvą, bet kokia kaina remti ir išlaikyti aukštam lygy, tuomet ir A.L.T. S-ga bus stipri. Nė viena organizacija be savo laikraščio negali egzistuoti ir išvystyti veiklą.

Žinoma, kiekvienam Dirvos prenumeratoriui rūpi gauti gyva, idomų, aktualų laikraštį. Bet ne kiekvienam numeriu arba ne visais, kurio numerio vedamaisiais ar rašiniais esame patenkinti.

Tačiau negalime išleisti iš akių gyvenimiško fakto, kad neįmanoma pateikti visiems, visais atžvilgiais, patinkančio laikraščio.

Kaip elgtis leidėjams, redaktoriui ir skaitytojui, susiduriant su šia problema? Vienintelis patenkinimas ir praktiškas sprendimas, gali būti kompromisas iš abiejų pusių — daugumas nuomonės respektavimas. Ir nuoširdžiu kooperavimu, lengvai išsprendime nesklendimus.

Bet reikia ir atvirai pasisakyti ir nekaltinti redaktoriaus, kas tinka vienam laikračiui, gal visiškai netinka tautinės minties laikračiui Dirvai.

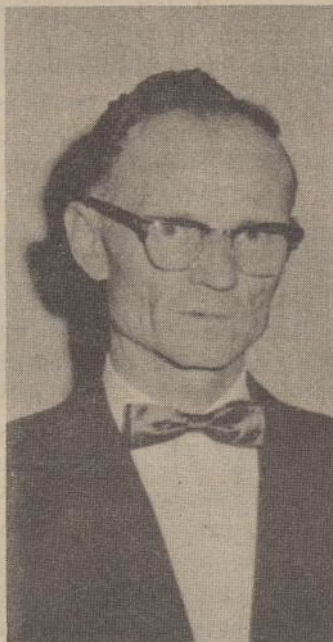
Vilties Draugijos valdyba jums išsiuntinėjo pranešimą su Revizijos Komisijos aktu. Tai trumpa santrauka, 2-jų metų veiklos.

Trumpai noriu papildyti, kad šios kadencijos Vilties Draugijos valdybai teko įdėti nemažą darbo ir nešti nepaprastą atsakomybę.

7 dol. — W. Dautas, A. Matus, A. Ambražiūnas, H. Kmitas, V. Mackus, dr. V. Ploplys.

5 dol. — A. Elijošius, J. Bajorinienė.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Kazimieras Pocius, Vilties Draugijos pirmininkas.

Po gaisro nelaimės Dirvos patalpose 1975 m. liepos mėn. 30 d. apie įvykusią nelaimę man pranešė red. V. Gedgaudas 5:30 val. ryto. Tą pačią dieną pranešiau telefonu Vilties Draugijos valdybos nariams Chicagoje ir visiems vicepirmininkams. Tą patį vakarą sukviečiau posėdį L.T.N. Chicagoje. Priėjom nuomonės, kad reikia veikti — veikti skubiai. Ir rugpiūčio 2 d. Chicago Vilties Draugijos valdybos nariai buvom prie sudegusių Dirvos pastatų Clevelande. Vakare sukvietėm posėdį Lietuvių Namuose vicepirmininkų ir įtakingų asmenų Clevelande, apspręsti tolimesnį Dirvos leidimą.

Nuomonių buvo įvairių. Vieni siūlė atidėti Dirvos leidimą keliems mėnesiams, pirm išnuomoti patalpas. Bet patalpų išnuomavimas nėra taip paprastas dalykas, nes reikia tam tikro grindų ploto ir kambarių išdėstymo. O atidėti Dirvos išleidimą keliems mėnesiams, atkristų prenumeratoriai, o kiti gal paprašytų ir grąžinti pinigus už prenumeratą.

Dėka red. V. Gedgaudo ir jo žmonos, Dirva laikinai

buvo įkurdinta jų namuose ir rugpiūčio 20 diena Dirva pasiekia skaitytojus, pradeda eiti reguliariai. Žinoma, Gedgaudai neimdami jokio atlyginimo už patalpas.

Vėliau red. V. Gedgaudas surado nuomoti patalpas 6116 St. Clair Avenue, kurios atitiko Dirvos reikavimams ir jų kaina žema.

1975 m. rugsėjo 19 d. Vilties Draugijos valdyba ir A.L.T. S-gos valdyba susirinko posėdžiui Clevelande, apžiūrėti kai kuriuos pastatus užpirkimui, bet nei vieno nerado tinkamu. Buvo ir spaudimų, kad tuoj užpirti vieną pastatą. Bet buvo nuomonių skirtumas. Reikėjo sudaryti komisiją pastatą apžiūrėti ir balsavimo keliu prieita nuomonės šio pastato nepirkti, nes remontas kainuotų brangiau negu pastatas.

Vilties Draugijos valdyba Chicagoje, rugpiūčio mėn. 18 d. apsvačiusi savo posėdy, priėjo nuomonės, kad reikia sudaryti Dirvos Atstatymo Vajaus Komitetą Chicagoje, kad sutelkti lėšų skaudžios gaisro nelaimės poliestą Dirvą.

1975 m. rugsėjo mėn. 4 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje įvyko pirmasis posėdis, kuriame dalyvavo 20 atstovų ir sudarytas komitetas. Komiteto sąstatas: pirm. P. Bučas, vicepirm. V. Mažeikienė, išd. Pr. Kašiuba ir sekretorė B. Paplėnienė. O clevelandiečiams pageidaujant, specialus Dirvos atstatymo vajaus komitetas Ohio valstijoje suorganizuotas Clevelande. Jo pirmininkas dr. V. Bložė.

Chicago pagrindinio Dirvos Atstatymo Vajaus Komiteto dėka, jų nuoširdžiu pasišventimu, kad Dirva būtų atstatyta ant stiprių pagrindų — surinko Dirvos atstatymo fondui virš 20 tūkstančių dol.

(Nukelta į 4 psl.)

Julija Rastenienė rodo Vilties draugijos pirmininkui Kazimierui Pociui 1935 metais Nado Rastenio redaguotus Dirvos numerius, kai jis pavadavo K. Karpių, išvykusį į Lietuvą.

A. Reivytenės nuotr.

Poetui Stasiui Santvarui...

(Atkelta iš 1 psl.)

Ed. Cibas, A. L. Inžinierių S-gos Bostono skyr. pirm. Br. Galinis, Kultūros Klubas — p. Drunga, Neolituanių — inž. V. Izbickas, A. L. Bendruomenės Krašto valdybos — Algis Budreckis, Ramovėnų — J. Vizbaras, Rašytojų — A. Gustaitis, Keleivio red. J. Sonda, Bendradarbių — komp. J. Gaidelis ir p. Santvarienė.

Po visų sveikinimų ir linkėjimų, rašytojas Stasys Santvaras visiems padėkojo pasakydamas turiningą kalbą.

Vaišės prasidėjo 8 val. vakaro ir nusitęsė iki vidurnakčio.

Šis renginys buvo surengtas per labai trumpą laiką. Svečiai buvo kviečiami telefonu, bet užpildė visą II aukšto salę. Tas rodo, kad S. Santvaras yra Bostono visuomenės didžiai vertinamas ir gerbiamas. Ir iš tikrųjų jis Bostonui yra kultūros švyturys — idealus paskaitininkas, literatūros puoselėtojas ir kritikas. Jo išdailintas lietuviškas žodis yra visų mėgiamas, patrauklus, įtikinantis ir laukiamas. Jo paskaitos ir literatūros vakarai sutraukia ir pripildo auditorijas. Bostono lietuviškoji visuomenė didžiuojasi turėdama talentingą rašytoją Stasį Santvarą. (jd)

Rašytojo Stasio Santvaro 75 metų sukakties proga, A. L. Tautinės S-gos, Bostono skyriaus pirm. Juozo Dačio sveikinimas.

Didžiai Gerbiamas rašytojau p. S. Santvarai, Ponia, mieli bičiuliai gausiai čia susirinkę pasveikinti mūsų gerbiama sukaktuvinką 75 metų sukakties proga!

Stasio Santvaro kultūrinė veikla yra labai plati. Ją apibūdinti būtų reikalinga ilgų studijų ir kruonštaus mokslininkų darbo. Tai nėra mano šios dienos uždavinys. Čia neliesiu sukaktuvinko kaip rašytojo-poeto ar kultūrininko veiklos, apimančios labai plačią lietuvių tautos egzistencijos sritį, bet pasitenkinsiu tik jo kultūrine veikla, susijusia su A. L. Tautinės S-gos, ypač Bostono skyriaus darbais. Jis yra apdovanotas talentu ir valinga asmenybe, kurią jis sumaniai panaudojo išvystyti ir puoselėti įvairias kultūrinės apraiškas. Poetas, operos dainininkas, teatralas — teatro libretų kūrėjas ir vertėjas prieškarinėje Lietuvoje.

Karo audrų išblokštas iš savo tėvynės ir atsidūręs išvietintųjų lageriuose Vokietijoje, kaip ir mūsų dauguma, jis nepalūžo, bet kartu su Bernardu Brazdžioniu, Pulgiu Andriušiu ir Antanu Gustaičiu išmaišė visą Vokietiją organizuoda-

mi išvietintųjų stovyklose literatūros vakarus. Tai buvo didžiulė šventė ten, kur šioji ketveriukė nusileisdavo tartum iš dausų ir prabildavo į mus patriotiškais ir literatūriniais posmais. Jie kaip pranašai savo lietuviškais ritmais užburdavo mus, įdiegdavo mums pasitikėjimo savimi ir viltį neaiškiai ateičiai. Mes tikėjome jiems ir laukėme jų.

Bet štai stovyklinis gyvenimas užsibaigė. Mes atsidurėm svetur. Išsisklaidėme po JAV, Kanadą ir Australiją. Stasys Santvaras atsidūrė Bostone. Susidūrėme su nelengva kova už būvį. Turėjome gauti darbą, dažniausiai ne savo specialybės srityse, turėjome pasitenkinti fiziniu darbu.

Bet tas nepalaužė nei mūsų įsitikinimų nei mūsų lietuviško galvojimo siekti Lietuvių Tautai laisvės. Būrėmės į organizacijas.

Stasys Santvaras buvo aktyvus organizacijose. Jo idėjos pilnos humaniškumo ir patriotizmo. Štai savo straipsnį "Lietuva" patalpintas Neo-Lithuanijos išleistoje knygoje skamba sekančiai:

Vardas, kuriuo mes vadinam ir visada turėtume vadinti daugelį šio gyvenimo gražiausių dalykų — yra Lietuva. Žemės grumstas, iš kurio saulės pažvelgė gybybę atspindintis diegas, mums yra Lietuva. Audrų neįveikiamas ažuolas, bitėm dūzgianti liepa, gėlių ir medžių pumpurai, kurie amžiais skelbia sugrįžtantį pavasarį, yra Lietuva. Lakštingalos daina upių atkrančiose mėnulio aplietame vidurnakty, meilės ilgesiu ir laime persotinta paukščių giedama simfonija, ta svajinanti ir niekur kitur nepakartojama girių giesmė — yra Lietuva. Tėvo ir motinos pastogė, kurioj mus pažinome žemės ir žmogiškosios širdies šilumą — yra Lietuva ir t.t.

Kitame tos pačios knygos savo straipsnyje "Kultūra ir lietuviybė" S. Santvaras rašo:

Galima sakyti, jog tai yra lyrika, o aš visa tai girdžiu lietuvių balse, visa tai regiu lietuvių mėlynam žvilgsny. Lietuviybė atėjo į mus iš neaprepiamų praeities tolių. Ji atėjo drauge su mumis ir su mūsų gyvenimo gamtine aplinka, kuri tiek daug įtakos turėjo lietuviui būdai ir samonei. Toj aplinkoj, ir ilgus amžius vis toj pačioj, lietuviybė ne viena sykį prisidengė nuo priešų savo giria, gal todėl toji giria ir buvo laikoma šventa. Toj žemės kertėj, ir ilgus amžius vis toj pačioj, lietuvis rinko savo darbo vaisių, gal todėl ir ta žemelė buvo vadinama šventa. Antai, juk ten, prie tų pačių upių, prie tų pačių ežerų, per tuos pa-

čius klonius, kalnelius ir daubas eina lietuvių tautos keliai iš gilių praeities per rūščių dabartį ir, turėkime vilties, į daug palaimingesnę ateitį. Tenai nenustojo tekėti upės ir upeliai, nesiliovė naktimis giedojusi lakštingala, nors ir išretinti, nenustojo ošti miškai, o taip pat ten tebeskamba ta graudulinga nedalios daina, tokia gausybe dvasios atspindžių išreiškianti gyvą ir nepalaužiamą lietuviybę.

Prisiekiu Jums, dėl viso to — dėl tautinės kultūros, dėl ryžto būti sau žmogum, dėl lietuviybės kurioj slypi dar neišsemti dvasios lobiai, — yra garbė gyventi, kovoti, kentėti ir mirti!..

O štai iškilmingame Tautos šventės minėjime, įvykusiame 1958 m. rugsėjo 13 d. Tautinės S-gos Bostono skyriaus namuose S. Santvaro diriguojamas, buvo surašytas šis aktas:

"Puoselėdamas tautinę mintį, ir rūpindamasis jos išlaikymu tremtinių bei emigrantų širdyse, sielodamasis lietuvių tautinės kultūros ugdymu ir jos reprezentacija, stengdamasis sukurti židinį, kuriame kiekvienam lietuviui būtų jauku ir miela, —

ALTS Bostono skyrius dalyvaujant šv. Petro lietuvių parapijos klebonui prelatui Pr. Virmauskiui, Lietuvos Respublikos garbės konsului Bostone adv. A. O. Shallnai, ALTS pirmininkui inž. E. Bartkui, ALTS Bostono skyriaus garbės pirm. J. Kasmauskui, skyriaus valdybai... nariams, viešnioms ir svečiams, 1958 metų rugsėjo 13 d. švenčiant Tautos šventę savo namuose 484 Ketvirtoje gatvėje, Pietų Bostone;

giliu rimtumu ir didžiu susitelkimu įkurdina ir atidengia skulptoriaus V. Kašubos darbo Vytauto Didžiojo stovylą;

skulptoriaus Antinio sukurta Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos biustą ir

Dr. Jono Basanavičiaus ir Antano Olio portretus. Tegū didžiųjų Lietuvos valstybės vyrų, tautinės kultūros kūrėjų ir patriotų prisiminimas stiprina ir gaivina kiekvieną lietuvių, gyvenantį svetingose JAV ir peržengiantį šių namų slenkstį."

S. Santvaras glaudžiai bendradarbiavo su Amerikos Lietuvių Tautine S-ga talkininkaudamas kultūrinuose ir visuomeninio pobūdžio renginiuose. Jisai buvo vienas iniciatorių kultūrinius subatvakarius steigiant. Steigėjai buvo J. Vaičaitis, S. Santvaras, dail. V. Andriušis, Vl. Mickūnas ir A. ir O. Vilėniškiai. Subatvakariai įkurti 1959 m. lapkričio 21 dieną ir iki šiol įvyko 134 subatvakariai. S. Santvaras pirmuose 83 subatvakariuose buvo subatvakarių kultūros vadovas ir

juos jam įprastu įsijautimu juos pravedavo. Šiuose 83 subatvakariuose sukaktuvinkas buvo ne tik jų pravedėjas, bet labai dažnai pats skaitė paskaitas, o ir prie kito paskaitininko didelę subatvakario dalį pats užpildydavo, skaitomą paskaitą papildydamas ir ją išplėsdamas.

Laikotarpy nuo 1958 metų iki šiol St. Santvaras skaitė šias paskaitas ar apibudino rašytojo raštų ištraukas ir paaiškinimus:

1958 m. gegužės 4 d. Tumo-Vaižganto 25 m. mirties minėjimo akademijoj skaitė Vaižganto raštų ištraukas iš Rimų ir Nerimų aiškindamas jų reikšmę;

1958 m. birželio 8 d. skaitė paskaitą apie A. Olį per Laisvės Varpo radiją;

1958 m. birželio 13 d. S. S. kalbėjo apie A. Olį pastarojo minėjime;

1954 m. kovo 1 d. laikė paskaitą apie Vanagaitį;

1960 m. gegužės 7 d. Motinos Dienos minėjime skaitė paskaitą apie motiną;

1960 m. birželio 4 d. Pilkos rečitalyje kalbėjo apie aktorius;

1960 m. rugsėjo 17 d. buvo pademonstruota Santvaro drama "Kaimynai", kur sukaktuvinkas davė paaiškinimus apie savo kūrybą;

1960 m. gruodžio 31 d. Naujų Metų sutikime atliko meninę programą kartu su B. Povilavičiumi;

1961 m. sausio 21 d. subatvakary aptarė Fausto Kiršos poemą "Pelenai";

1961 m. gruodžio 16 d. skaitė paskaitą apie rašytoją Juozą Tysliavą;

1963 m. balandžio 20 d. kalbėjo apie Mykolojų Daukšą;

1963 m. rugsėjo 21 d. subatvakary patiekė kultūrinę apžvalgą;

1964 m. balandžio 19 d. S. S. pravedė Prezidento A. Smetonos minėjimą;

1964 m. spalio 31 d. Tautinės spaudos vakare kalbėjo apie spaudos reikšmę;

1965 m. balandžio 24 d. apibūdino Adomo Galdiko kūrybą ALT S-gos surengtojo meno parodoj;

1965 m. lapkričio 20 d. A. Gustaitienė pastatė S. Santvaro dramą "Žvejai";

1966 m. balandžio 16 d. kalbėjo apie Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnaziją;

1967 m. gegužės 20 d. įvyko S. Santvaro 65 m. sukakties pagerbimas;

1967 m. spalio 19 d. kan. Mykolo Vaitkaus 85 metų sukakties minėjime kalbėjo apie Vaitkaus kūrybą;

1969 m. sausio 18 d. laikė paskaitą — žvilgsnis į 1968 m. Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvinius ir laisvės kovų metus;

1970 m. kovo 21 d. subatvakary kalbėjo Lietuvių Enciklopedijos pabaigtuvių minėjime;

1970 m. gegužės 16 d. S. S. pravedė Fausto Kiršos

Vilties reikalais...

(Atkelta iš 3 psl.)

Be to, buvo kreiptasi į plačiąją lietuvių visuomenę per p. A. Rudžio vadovaujamą radijo valandėlę ir du kartus per Margutį.

1976 m. sausio 25 d. ir 1976 m. spalio 23 d. Vilties Draugijos valdyba ir A.L.T. S-gos valdyba kartu su Dirvos atstatymo komitetu ir Dirvos įkurdinimo komitetu posėdžiavo Clevelande, Dirvos nuosavų patalpų įsigijimo reikalu. Priėta bendros nuomonės, kad įsigyti Dirvai nuosavas patalpas prie turimos sumos dar reikia sutelkti virš 30 tūkstančių dol.

Vilties Draugijos valdyba baigdama savo 2 metų kadenciją dėkoja red. Vyt. Gedgaudiui už taip nuoširdų bendradarbiavimą, Dirvos tarnautojams, Amerikos L. Taut. S-gos valdybai, sąjungos skyriams, Dirvos įkurdinimo komitetui ir jo pirm. dr. D. Degėsiui.

Nuoširdi padėka priklauso Centriniam Dirvos Atstatymo Vajaus Komitetui Chicagoje ir pirm. P. Bučiui, specialiam atstatymo vajaus komitetui Clevelande ir jo pirm. V. Bložei, plačiai lietuvių visuomenei, kuri savo finansine parama prisidėjo prie Dirvos atstatymo po gaisro nelaimės.

Nenoriu pasigirti, bet negaliu ir slėpti fakto, kad Vilties Draugijos valdyba savo kadencijos metu telefoniniams pasikalbėjimams su redaktorium, vicepirmininkais ir Sąjungos valdyba, pašto išlaidoms, kelionėms, nepanaudojo nė vieno cento iš Vilčiai ir Dirvai suaukotų pinigų. Visą dengė savo asmeniškais pinigais, o jų susidarė nemaža suma.

minėjimą;

1970 m. lapkričio 21 d. skaitė paskaitą apie Petrą Vaičiūną;

1972 m. gegužės 27 d. surengtame S. Santvaro 70 m. minėjime kalbėjo apie savo kūrybą ir pergyvenimus, lietuvių tragediją ir jo kančias;

1973 m. sausio 20 d. kalbėjo apie red. Jackų Sondą jo 80 metų sukakties proga;

1974 m. vasario 16 d. skaitė paskaitą apie Faustą Kiršą ir jo paskutinę knygą "Palikimas";

1973 m. S. Santvaras skaitė paskaitą Bostone ir New Yorke apie Dostojevskio giminaitę ir jos lietuvišką kilmę;

1976 m. kovo 20 d. kartu su rašytoju Jurkum pristatė knygą "Vainikai III";

1977 m. gegužės 28 d. skaitė paskaitą apie A. Škėmą.

1960 m. gruodžio 9 d. A. L. Tautinės S-gos Bostono skyriaus visuotiniame susi-

(Nukelta į 5 psl.)

Poetui S. Santvarui...

(Atkelta iš 4 psl.)

rinkime buvo išrinkti Garbės Nariais Stasys Santvaras ir Julius Gaidelis kaip daug nusipelnę lietuvių literatūrai ir muzikai.

S. Santvaras yra Neo-Lithuania Garbės Filisteris.

Čia patiekiau šiek tiek statistikos apie mūsų gerbiamo sukaktuvininko veiklą ryšyje su Tautine S-ga. Jo paskaitos ir literatūriniai pranešimai neapsiribojo tik Bostonu. Jis buvo aktyvus visose Amerikos lietuvių kolonijose.

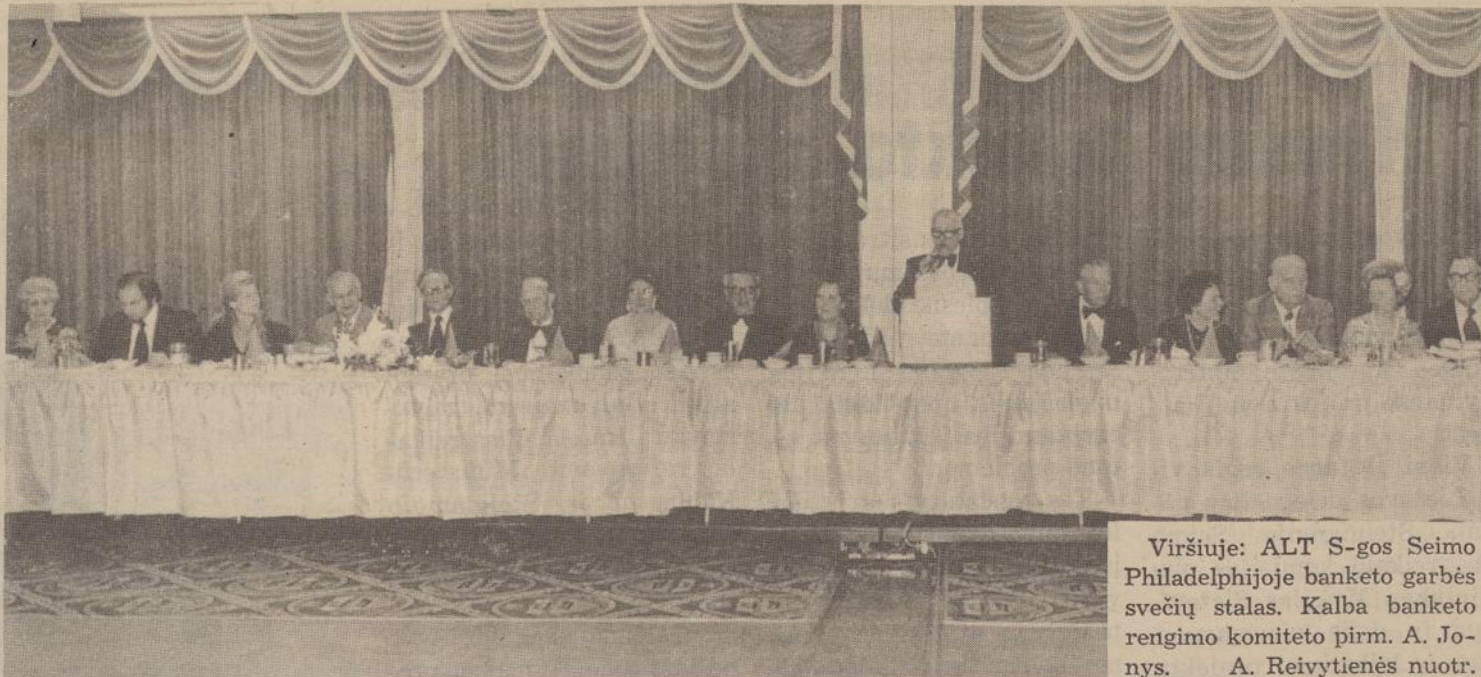
S. Santvaras yra nepakeičiamas pranešėjas ar paskaitininkas plačiajai auditorijai. Jo išdailintas ir apvaldytas lietuviškas žodis visų yra mėgiama mielas, patrauklus, įtikinantis ir sunkiai bepakeičiamas. Todėl jis visų ieškomas ir kviečiamas. Ir jis neapvilia. Jis mėgsta save išreikšti ne tik poezijoje, bet ir žodžiu. Jis jautriai išgyvena savo pasiimtus įsipareigojimus.

Baigdamas šį savo žodį noriu pakartoti prieš 5 metus išreikštus savo mintis:

Dainiai ir karžygiai prikėlė Lietuvą nepriklausomam gyvenimui. Jų šauksmas atbusti pažadino lietuvių sąmonę.

Ir šiandieną rašytojo ir poeto svarus žodis giliai įsminga į kiekvieno širdį, stiprina tautinius įsitikinimus ir padeda išvystyti ryžtą kovai už laisvę.

Tu, mielas Stasy, buvai ir esi tas žadintojas ir stiprintojas lietuvių tautinės sąmonės ir dvasinės kultūros savo poezija, savo straipsniais, savo paskaitomis, savo patarimais ar tai kultūriniuose parengimuose, jaunimo šventėse, stovyklose ar įvairiuose susirinkimuose. Jūsų mintys visuomet stiprina mūsų lietuvišką nusiteikimą, kėlė giedresnę nuotaiką, jungė į darnesnę tarpusavį bendradarbiavimą. Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Bostono skyriui ir subatvakariams buvote visą laiką ne-nuilstamas ir nepakeičiamas kultūros vadovas ir vykdytojas. Mūsų nuoširdi padėka Jums.

Viršiuje: ALT S-gos Seimo Philadelphijoje banketo garbės svečių stalas. Kalba banketo rengimo komiteto pirm. A. Jonys. A. Reivytenės nuotr.

VAIZDAI IŠ ALT S-gos SEIMO gegužės 28-29, Philadelphijoje

Linksmi nusiteikę baliuje prie garbės stalo buv. ALT S-gos pirm. Vytautas Abraitis ir paskutiniųjų dviejų kadencijų S-gos vicepirmininkė Stella Abraitienė. A. Reivytenės nuotr.

Buvęs ALT S-gos sekr. Juozas Bagdonas ir inž. P. J. Nasvytis prie garbės stalo bankete. A. Reivytenės nuotr.

Naujasis ALT S-gos pirm. inž. Antanas Mažeika su žmona S-gos bankete. A. Reivytenės nuotr.

Buvęs ALT S-gos vicepirm. Jurgis Sirusas su žmona S-gos bankete prie garbės stalo. A. Reivytenės nuotr.

Man yra labai malonu sveikinti Jus šiandieną sulaukusį brandaus amžiaus ALTS Bostono skyriaus, o taip pat ir savo ir savo šeimos vardu ir palinkėti sulaukti dar daug savo gimtadienių ir būti toliau aktyviu mūsų kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje.

Dirvos redaktorius Vytautas Gedgaudas, Vilties draugijos pirmininkas Kazimieras Pocius S-gos garbės narys poetas Nadas Rastenis su žmona Julija S-gos bankete prie garbės stalo. A. Reivytenės nuotr.

Vienas iš ALT S-gos Seimo banketo stalų prie kurio matomi: Sperauskai, Jurkūnas, Žymantaitė, Kapočius, Izbickas, Blinstrubas ir (nugara) Švažas ir Kasakaitis. A. Reivytenės nuotr.

Diplomatijos paraštėje (13)

Vaclovas Sidzikauskas

Hymans projekto atmetimas

Lietuvos vyriausybė, Steigiamasis Seimas ir visuomenė atsidūrė prieš sunkią dilemą: priimti Tautų Sąjungos aprobuotą antrąjį Hymanso projektą ar jį atmesti.

Vieni, jų tarpe, regis, visi Lietuvos delegacijos nariai, Steigiamojo Seimo užs. reikalų komisijos pirmininkas Mykolas Sleževičius ir dalis visuomenės, nors ir laikydami projektą nepatenkinančiu Lietuvių tautos aspiracijų, valstybiniais ir tautiniais sumetimais pasisakė už projekto priėmimą su būtiniausiais rezervais. Jų motyvai buvo šie: gauname tarptautinį Vilniaus pripažinimą Lietuvos valstybės sostine. Tada, buvo galvota, arba pri-

vers Lenkiją pasitraukti iš Vilniaus, arba mums palengvins tolesnę dėl jo kovą; gauname Klaipėdos kraštą; kova su Lenkijos užmačiomis persikelia iš tarptautinės į Lietuvos vidinę problemą.

Tas nusistatymas iš dalies buvo grindžiamas ir jų įsitikinimu, kad Lenkijos vyriausybė Tautų Sąjungos pasiūlymą atmes, nes ji nenorės pasitraukti iš Vilniaus. Tokiu atveju Lietuvos padėtis labai sustiprėtų Tautų Sąjungos, didžiųjų vakarų valstybių ir pasaulio opinijos akyse. O tie, kurie pasisakė prieš projekto priėmimą — jų buvo dauguma, savo nusistatymą motyvavo Lenkijos įtakos ir Lenkijos užmačių Lietuvoje

baime, unijos pavojumi ir grėsme Lietuvos nepriklausomybei ir savarankumui.

Tautų Sąjungos Pilnatis sesijai pasibaigus, drauge su E. Galvanausku, nuvažiavau į Kauną. Visą reikalą referavome Ministerių Kabinetai ir Steigiamojo Seimo užs. reikalų komisijai. Tilmanso salėje buvo sušauktas mitingas, kuriame Galvanauskas darė pranešimą apie Hymanso projektą, o aš apie Tautų Sąjungą, jos organizaciją ir veiklą.

Iš Kauno sugrįžau į Berlyną vyriausybei dar nepriėmus nutarimo. Politinės aistros Lietuvoje, ypač Kaune, bangavo. 1921 m. lapkričio 25 d. pasikėsinimas prieš Ernesto Galvanausko gyvybę, kuris tik stebuklu išliko gyvas, nulėmė Hymanso projekto priėmimo ar atmetimo klausimą. Gruodžio 3 d. Lietuvos Ministerių Kabinetas vienbalsiai nutarė Hymanso projektą atmesti. Gruodžio 24 d., dr. J. Purickiui iš užs. reikalų ministerio pareigų pasitraukus, Petras Klimas, ėjęs ministerio pareigas, Lietuvos Ministerių Kabineto nutarimą oficialiai notifikavo Tautų Sąjungai. Lenkijos vyriausybė taip pat tą projektą atmetė.

1922 m. sausio 13 d. Tautų Sąjungos Tarybos posėdyje, kuriame Lietuvai atstovavome mudu su Naruševičium, Hymansas painformavo Tarybą, kad jos 1921 m. rugsėjo 19 d. rezoliuciją, atseit antrąjį Hymanso projektą, abi suinteresuotos šalys atsisakė priimti. Jo teigimu reišė Tautų Sąjungos Tarybos talkinimo ir tarpininkavimo pastangų nesėkmę. Tautų Sąjungai tik lieką atšaukti savo karinę komisiją, likviduoti neutraliąją zoną, kad išvengus karinio susidūrimo ir sutvarkyti mažumų klausimą.

Neutraliosios zonos padalinimas, sausio 13 d. rezoliucijoje tvirtino Tautų Sąjungos Taryba, joku būdu neprijuridikuoja abiejų valstybių teritorinių teisių, ir pareiškė: "Taryba negali pripažinti jokio Tautų Sąjungai vieno jos nario pateikto ginčo sprendimo, kuris būtų padarytas be atsižvelgimo į Tarybos rekomendacijas arba be abiejų suinteresuotų šalių sutikimo".

Mudu su Naruševičium priešinos pirmajai rezoliucijos daliai, neutraliosios zonos padalinimui, o antrąją rezoliucijos dalį esamose sąlygose laikėme nemažu Lietuvos laimėjimu. Ji paliko Vilniaus klausimą atviri-

Min. V. Sidzikauskas Paryžiuje.

A. Liutkaus nuotr.

Lietuvos vyriausybės pastangos perkelti Vilniaus klausimą į nuolatinį tarptautinio teisingumo teismą Haagoje, tuomet nebuvo sėkmingos. Taip pat paliko be atgarsio ir Lietuvos vyriausybės priminimas, kad pagal Versalio sutarties 87-ą straipsnį ne pati Lenkija, o didžiosios vakarų valstybės turi teisę nustatyti rytines Lenkijos sienas. Tolesnės Lietuvos vyriausybės pastangos buvo nukreiptos prieš Želigovskio smurtu sudarytos padėties stabilizavimą ir tarptautinį jos įteisinimą. Todėl Lietuvos vyriausybė ir kėlė savo ginčą su Lenkija klausimą Genua konferencijoje, tačiau be regimo atgarsio.

1922 m. gegužės 12 d., vyriausybės pavestas, Tautų Sąjungos Tarybos posė-

dyje aš pasirašiau vadina- mąją "Mažumų Deklaraciją", kuri vėliau buvo mūsų ratifikuota. Pagaliau savo 1922 m. gegužės 16 ir 17 d.d. posėdžiuose Tautų Sąjungos Taryba, nežiūrind mano energingo protesto ir pareiškimo, kad neutralinės zonos padalinimas galėtų būti Lenkijos panaudotas Želigovskio smurtu sudarytai padėčiai pratesti, nutarė neutralinę zoną padalinti ir pavedė Belgijos konsului Saura pateikti Tarybai zonos padalinimo ir demarkacijos linijos pravedimo projektą.

Tolesnėje Lietuvos su Lenkija ginčo bylos eigoje aš dalyvavau jau iš Berlyno, į kurį 1922 m. birželio 20 d. persikėliau iš Berno.

(Bus daugiau)

1977 ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Vienos savaitės: Rugsėjo 18 — \$838.00
Rugsėjo 28 — \$838.00

Dviejų savaitių:

Birželio 15 — \$1158.00 Rugpiūčio 10 — \$1195.00
Liepos 13 — \$1195.00 Rugsėjo 7 — \$1158.00
Liepos 27 — \$1195.00 Gruodžio 21 — \$999.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokėsiu.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9-5, penktadieniais nuo 9-7.
šeštadieniais uždaryta.

PRICES ARE NEW, based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos sutvarkome reikalingus iškvietimo dokumentus.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VELIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

MACHINISTS

Qualified journeyman with 6 to 8 years all-around experience. Tool room experience, read blue prints, and interpret specifications. Permanent position for high school graduate.

Call 314-381-1600, Ext. 271 for appointment.

COMBUSTION ENGINEERING

5319 Shreve Ave., St. Louis, Mo. 63115

An Equal Opportunity Employer M/F

(24-25)

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Lietuvos atstovo Washington, dr. S. A. Bačkio žodis, pasakytas 1977 m. birželio 12 d. Chicagoje, minint tragiškuosius birželio išvežimus ir J. Daumantą-Lukšą.

VLIKo Užsienio Tarnybos 1951 m. išleistoje knygoje APPEAL TO THE UNITED NATIONS ON GENOCIDE yra atspausdinti VLIKo bei Baltijos tautų memorandumai pateikti per Baltijos valstybių diplomatinis atstovus JAV. Jungtinių Tautų Organizacijai nuo 1946 m. ligi 1950-ųjų. Jų tarpe yra Lietuvos ministerio P. Žadeikio 1950. XI. 21 d. raštu pateiktas J. T. Organizacijai VLIKo 1950. XI. 15 d. memorandumas, kuriame yra nurodytas ūkininko LUKSOS likimas. Ten taip pasakyta:

"Ūkininkas Lukša, 75 metų, turėjo 5 sūnus. Jis pats ir du jo sūnūs, studentas Jurgis, 25, ir Stasys, 20, 1947 buvo komunistų nužudyti. Kiti du jo sūnūs, mokytojas Antanas, 30, ir ūkininkas Vincas, 40, buvo nuteisti — pirmas 30, antras 10 metų priverčiamo darbo ir deportuoti; nėra žinių apie penktą sūnų Juozą. Jų senutė motina, našlė, buvo išvaryta iš ūkio. Jo (sūnaus Juozo) pusbroliai, Juozas ir Antanas Stravinskai nužudyti 1946. Juozo Stravinsko šeima deportuota į Komy. Lukšos dėdė Vilkas deportuotas 1946, o du pusbroliai Vilkai — 1948. Artimas Lukšos giminė Varkala su visa šeima deportuotas, o sūnus Algis Varkala 1947 nužudytas. Giminitė Danutė Dičpinigytė, gailestingoji sesuo, nužudyta 1946, o jos motina deportuota". (71 pusl.).

Tai ryškus genocido faktas, primenant mums 1941 metų deportacijas ir parodą, kaip šeimos buvo likviduojamos. Citatoje paminėta, (kad nėra žinių apie penktą sūnų JUOZĄ. Šiandien mes ir paminėsime Jį. Deportacijų pasėkos buvo klaidios Lietuvoje, bet lietuvių priešinimosi jos nepalaužė. Pirmiausia lietuvių rezistencija reiškėsi nuo 1945 ligi 1952 metų partizanų veikla. Vėliau rezistencija įgavo kitokias lytis ir kitaip reiškėsi, ir šiandieną tebesireiškia. Seniau apie lietuvių rezistenciją žinojom iš partizanų leidžiamos slaptos spaudos ir partizanų atneštų į Vakarus dokumentų. Dabar tai sužinome iš ok. Lietuvoje slapta leidžiamų dokumentuotų leidinių. Prisiminkime, kaip juose reiškiasi lietuvių rezistencija prieš okupantą Sovietų Sąjungą. Štai žodžiai iš L. K. B. Kronikos 20-jo numerio:

"Lietuvoje buvo ir bus žmonių, kurie nebus beprotamių klaidkumos ir Rusijos

JŲ AUKA TEGU BŪNA PASKATINIMU SUSTIPRĖTI VEIKLOJE DĖL LIETUVOS LAISVĖS

lagerių šalčio. Juos palaikys krikščioniškas būties supratimas ir lietuviška pasaulėjauta — sąlygos dvasinei revoliucijai, kuri neišvengiamai įvyks. Gal net ir po mūsų, bet tai įvyks — ir net menkai prisidėdami prie pasaulio dvasinio atgimimo, mes pagerbsime atminimą tų žmonių, kurie žuvo degdami begaline meile pasaulio Kūrėjui, Harmonijai ir Tautai!"

Nesenai krašte išleistame 1977. II. 16 d. AUŠROS 5/45 numeryje, straipsnyje apie dr. J. Basanavičių — V. Apyaušris iškelia faktą, kad klostojama Lietuvos istorija ir pamirštami faktai. Ir jis priduria — "Tokio niekšingo ir sąmoningo istorijos klostojimo fone ši kartą mums nuskamba J. Basanavičiaus parinkto MOTTO žodžiai: "ŽMONĖS, NEŽINANTIEJI ISTORIJOS, YRA VAIKAI." Toliau jis priduria, kad tie žodžiai — "primena pareigą domėtis savo praeitimi, jie primena taip pat, kad ir dabartis nepaprastai panaši į jo laikus, tik dar sunkesnius ir pavojingesnius. Įspėja, kad tautai ir dabar grėsia mirtinas pavojus — pavojus žlugti pirmiausia moraliai, paskęstant alkoholyje, išsiblaškant šeimų pakrikime, sumaterialėjime ir aukštesniųjų idealų praradime, o paskui išnykstant fiziškai, išstipstant svetimųjų masėje. Primena, kad priešas tas pats, ir metodai dažnai tie patys, bet drauge ir laimėjome! Būkite mūsų verti. Šiandien padarykite tai, ką privalote padaryti! Ar paklusime savo didžiojo tautos patriarcho žodžiams", klausia J. Apyaušris. "Ar mokėsime būti ne bejėgiais vaikais, o subrendusiomis asmenybėmis, žinančiomis ko iš mūsų reikalauja istorija?"

Tokios, tat, dabar nuotai kos pavergtoje tėvynėje, kaip L. K. B. Kronika ir Aušra rašo. Jos rodo kelius, kaip veikti, kada krašte mūsų broliai ir seserys, gyvendami pavojuose, rezistuoja ir skelbia, kad reikia daryti tai, ko iš mūsų reikalauja gyvenamasis momentais ir padėtis tautos, nešančios sunkų okupacijos jungą.

Prisimindami deportacijas kartu minime šiandieną Juozą Daumantą-Lukšą. Jo atsiminimų — "Partizanai už Geležinės Uždangos" — dėka, mes turime vaizdą ryžtingos, vieningos lietuvių kovos prieš Lietuvos okupantą. Baigęs gimnaziją 1940 m. — jis įkalintas buvo pirmosios Sovietų okupacijos metu. 1941 me-

tais — jis įsijungė į pagrindį prieš — Nacinį okupantą. 1946 metais, studentas, jis su broliu Stasiu įsijungė į partizanus kovoti prieš raudonąjį okupantą — Sovietų Sąjungą. 1947 m. sausio mėnesį jis su Rimvydu buvo prasiveržęs į Lenkiją susitikti su partizanų ryšininku iš Vakarų. Tais pačiais metais — gruodžio 15 d. jis kartu su Kazimieru Pypliu-Audroniu prasiveržė į Vakarus ir pasiekė Skandinaviją su labai turtinga, gera dokumentacija apie padėtį ok. Lietuvoje, deportacijas, partizanų judėjimą, su Lietuvos Kataliku Laišku Popiežiui Pijui XII, partizanų dainomis, etc. 1948 m. birželio pradžioje jis pasiekė su kitu rezistencijos įgaliotiniu V. Vokietiją, kur 1948 liepos 7-9 d. Baden-Baden įvyko derybos ok. Lietuvos Rezistencijos įgaliotinių su VLIKu Lietuvos bylos reikalais ir kada buvo pasirašytas VLIKo ir Krašto Rezistencijos atstovų susitarimas, vadinamas Baden-Baden susitarimu. To susitarimo reikalu 1948. VII. 12 d. laiške prelatas M. Krupavičius taip man rašė:

"Dėkoju Tau už atsiųstus liepos 7 d. svečius. Su jais susitikom ir šnektelėjom kalnuose po eglėmis... Pašnekesys nebuvo lengvas, bet gerai baigėsi. Turimose sąlygose nieko geresnio sulaukti nebuvo galima. Aš skaitau pašnekesio rezultatus pavykusius — ir juos laikau didelės vertės. Taip baigėsi tik dėl to, kad dalyvavo PAŠEŠUPIŲ ŽMOGUS (mano pastaba — Juozas Lukša). Jei jo nebūtų su kitu dalyviu iš žuvėdrų žemės nieko nebūtų pasieki ta. Ačiū Dievui. AČIŲ ir Tau už įdėtą į tą reikalą širdį ir darbą bei rūpestingumą. Keistas dalykas. Įsitikinau dar daugiau, kad VLAkas gimė ne Lietuvoje ir kad ir dabar jo Lietuvoje nėra. Klustelk tuo klausimu ir pašėsupinio, bet tik akis į akį, be liudininkų. Trečią dieną ar ketvirtą dieną jie vėl pas Tave apsilankys.

Galima pridurti tiek, kad iš Lukšos esu patyręs, jog VLAko aktą yra redagavęs Jonas Deksnys, O BDPS — kitas žmogus, dabar esąs Vakaruose. Aišku, jie tai sukūrė ne vieni... Toks išpūdis yra, kad be Skrajūno ir Audronio atsiradimo Vakaruose 1948 m. pradžioje su turtinga dokumentacija apie rezistenciją ok. Lietuvoje — VLIKui būtų buvusi sunki kova su BDPS ir VLAku, tvirtinančiais, kad tos institucijos ok. Lietuvoje veikia ir įgalioja kitus asmenis Vakaruose

veikti, bet ne VLIko vadovybę.

1949. III. 31 d. raštu į kraštą, per Audronį, Dukšą pranešė Rezistencijos vadovybei krašte apie lietuvių veiksmų veiklą Vakaruose ir savo žygius, kaip geriau galima būtų ryšius su kraštu iš Vakarų sutvarkyti ir Rezistencijai krašte padėti.

Būdamas Vakaruose Skrajūnas — Daumantas — Lukša 1948-1950 metų laikotarpyje dviem atvejais gavo svarbių žinių iš krašto per rezistencijos įgaliotinį Rimvydą-Jurgį Krikščiūną žuvusį Lenkijoje. Tos Rimvydo persiųstos informacijos Lukšai — labai sustiprino jo padėtį Vakaruose ir dar kartą parodė, kad jo informacijos apie rezistenciją krašte buvo tikros. Jos atskleidė, kad ok. Lietuvoje Rezistencija buvo apsijungusi Lietuvos Laisvės Kovų Sąjūdžio vardu, Sąjūdžio, kuris Lukšą Daumantą paskyrė savo atstovu Vakaruose nuo 1949. X. 14 d. t. y. kada Audronis, pasiekęs kraštą, buvo painformavęs apie tai, kas Rezistencijai buvo svarbu žinoti apie lietuvių veiksmų veiklą Vakaruose. J. Lukša būdamas Vakaruose parašė savo atsiminimus — "Partizanai už Geležinės Uždangos", kurie buvo išleisti 1950 m. ir antrą kartą 1962 m. su papildymais.

1950 m. spalio 3 d. J. Lukša grįžo kraštą su ki-

tais dviem vyrais: Benediktu Trumpiu (Ryčiu) ir Širviu (Sakalu). Su Lukša į kraštą būtų vykęs buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas, artileristas, Jonas Kupstas, bet dėl automobilio nelaimės, jis negalėjo vykti. Jis mirė Vakaruose 1974. IV. 20 d.

Grįžęs kraštą J. Lukša, susisiekęs su Laisvės Kovų Sąjūdžio vadovybe pranešė į Vakarus, kad šis Rezistencijos sąjūdis patvirtino Baden-Baden susitarimus ir patvirtino jo paliktus Sąjūdžio vardu ryšininkus Vakaruose — J. Brazaitį ir A. Aušrą.

Vėliau, 1951. IV. 19 d. kraštą nuvyko Julijonas Būtėnas ir Jonas Kukauskas, kuris ruošėsi kartu su Lukša vykti į kraštą. Kaip žinome — J. Būtėnas grįžęs kraštą greit žuvo. J. Lukša-Daumantas žuvo, kaip prielaida daroma, 1951 m. rugsėjo mėn. tarp Veiverių ir Prienų miškų, susidūręs su Sovietų saugumo pareigūnais.

Daug jau buvo rašyta ir skelbta apie J. Daumantą — J. Lukšą. Tikiu, kad dar daug bus apie jį rašoma ir skelbiama. Ir tai todėl, kad jis savo gyvenimu, savo žygiais ne tik užfiksavo faktus, bet sukūrė Lietuvos kovotojų mitą, kuris istorijoje liks amžiams ir rodys, kaip lietuviai, sunkiausiomis sąlygomis, be pagalbos, kovoj dėl savo tautos laisvės.

Dėkingas esu šio minėjimo organizatoriams už suteiktą man galimybę atiduoti pagarbą Juozui Luk-

(Nukelta į 8 psl.)

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS

SIUNTINYS 1 1977

Labai gera eilutė medžiaga su jaudimu "All wool made in England"; crimpleno medžiaga moteriškam kostiumėliui; gėlėta nallono medžiaga suknelei; 1 vyriški nallono išelginiai marškiniai; 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė; 2 poros vyriškų arba moteriškų nalloninių kojinių.

Šio siuntinio kaina su multu ir persiuntimo išlaidomis \$175.00.

Į šį siuntinį dar galima įdėti 5 m. medžiagos arba kitokių prekių iki 10 svarų svorio. Žemiau siūlome keletą populiariesnių dovanų.

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	40.00
Nertinis, vyriškas arba moteriškas	27.00
Geresnis nertinis	32.00
Kojinės, vyriškos arba moteriškos, nallono	3.00
Tights	3.50
Vilnonė medžiaga suknelei	24.00
Crimpleno medžiaga suknelei	18.00
Crimpleno medžiaga moteriškam kostiumėliui	30.00
Nallono apatinis	10.00
Nallono marškiniai	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Vilnonė skarelė	11.00
Lietsargis telescopic	12.00
Angliška vilnonė labai gera eilutė medžiaga	50.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	60.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	75.00

Sudarant visai naują siuntinį, dar reikia pridėti \$24.00 persiuntimo išlaidoms.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis.

BALTIC STORES LTD.

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT
TEL. 01 739 8734 ARBA 01 460 2592

Jų auka tegu būna...

(Atkelta iš 7 psl.)

šai, kuris buvo ne vienu žygiu herojus, bet per daugelį metų, tyliame heroizme leido dieną iš dienos, įsijungęs į krašto rezistenciją ir kovojęs dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, žuves ne tik su viltimi, bet su tikėjimu į laisvą nepriklausomą Lietuvą. Juozas Lukša-J. Daumantas buvo didelių gabumų vyras. Jis turėjo ir poetinį talentą, turėjo jūmorą ir sąmojaus, santūrumą, atsargumą, kantrybės ir buvo nepaprastos energijos, drąsos vyras. Kietas principuose, tvirtos moralės, religingas ir nepaprastos intuicijos bei nuoširdus ir atviras. Jis niekuomet nenusiminė nepasisekimuose, bet visada ieškojo būdu, išeities padaryti, kas galima. Jis yra ir liks pavyzdys patrioto, ginančio savo tautos laisvę — visuomet ryžtingas ir drąsus. Jis tikėjo Lietuvos laisve. Žmogaus teisių įgyvendinimu. Džiaugėsi žinodamas, kad 1948. XII. 10 d. yra priimta J. T. Pilnaties žmogaus Teisių Deklaracija. Jam atrodė, kad tai yra didžiausias pasaulio kolektyvinės sąžinės balso pasireiškimas. Jis jautė, kad "Pasaulinė žmogaus Teisių Deklaracija", kaip 1968 m. balandžio mėn. Teherane žmogaus Teisių Reikalais J. T. Konferencija skelbė, — išreiškia bendrą pasaulio tautų supratimą apie neatimamas ir nepažeidžiamas teises visų žmonių ir kad tai uždeda pareigą visiems tarptautinės bendruomenės nariams jas gerbti ir jų laikytis. Neginti žmogaus teisių — J. Lukšai atrodė būtų išdavimas principų, kurių laisvi žmonės visur laikosi ir kurie yra didžiausia žmonijos laimėta brangenybė.

J. Lukša atvykęs su ginklo pagalba į Vakarus — laikėsi duotos priesaikos Rezistencijos vadovybei ir laikė savo vyriška pareiga grįžti į sunkų, ryžtingą, vargingą gyvenimą slapta krašte ir liudyti pasauliui, kad lietuvių tauta nori laisvės, nepriklausomybės ir turi išverti sunkioje kovoje... Jis nenuėjo į "kapą be likusio ženklo, kad žmogumi buvęs", kaip dr. Vincas Kudirka yra rašęs.

Lietuvoje, kaip nesenai rašė David Satter Londono "The Financial Times" ir "Le Matin de Paris" yra keli slapti leidiniai. Ten neretai įvyksta įvairūs lietuvių patriotizmo reiškiniai. Ten nuo 1976. XI. 25 d. veikia Helsinkio Galutiniam Susitarimui sekti žmonių grupė, kurių pareiškimai yra pasiekę Vakarus. Visa tai liudija ryžtingą lietuvių kovos dvasią. Lietuvių tau-

laiškai Dirvai

RADVILA JUODASIS IR MASONAI

Lietuvių Masonų Klubo Chicagoje surengtame 25 metų sukakties minėjime man neteko dalyvauti, bet perskaitęs Dirvoje šio įvykio platų aprašymą, pasirašytą slapyvardžiu Brolis Masonas, didžiai nustebau.

Tame aprašyme perskaičiau sekančias eilutes: "... švenčiant 25 metus, išdidžiai jaučiamės įpėdiniais tos pirmosios Lietuviškos Masonų Ložės Lietuvoje, kuri buvo įsteigta Kunigaikščio Mykolo Radvilo Juodojo Biržuose!" Toliau k o r e s p o n d e n t a s, aprašęs praveštą minėjimą, baigė sentimentalia gaida: "Vakariene baigėsi ir seka šokiai. Sukasi poros, skamba lietuviškos melodijos ir lyg dvasia atgimsta Mykolojus Radvila Juodasis ir jo tikras lietuviškas patriotizmas, nesuteptas internacionalizmu" (Dirva, 1977. VI. 2).

Norėdamas pasitikrinti ar tikrai ką tai panašaus buvo pasakyta minėjime, paskambinau ivenam kitam sukakties dalyviui. Iš trejų užklaustųjų nė vienas negirdėjęs minint Radvilo Juodojo vardo, darant pranešimą ar sakant kalbas. Aišku, mielas Brolis Masonas, pagal įprastą mums romantine nuotaika, sukūręs legendą apie "Pirmąją Lietuvišką Masonų Ložę įsteigta Radvilo Juodojo Biržuose".

Korespondentas viename sakinyje sukrėtė dvi klaidas. Viena XVI amž. D.L.K. jokio masonų sąjūdžio iš viso nebuvo, ir antra, Biržai priklausė ne Radvilai Juodajam, bet jo pusbroliui Radvilai Rudajam, karalienės Barboros broliui, kur tik jo sūnus Krištopas Perkūnas pastatęs 1575 m. garšiąją Biržų pilį, taigi pralinkus visam dešimtmečiui po Radvilo Juodojo mirties.

Nesenai išėjusiame Br. Bušackio veikalė apie Radvilą Juodąjį, niekur nėra net užuominos, kad yra buvęs Biržuose, nors yra buvęs Saločiuose, Pasvalyje ir Anykščiuose, kur buvo su-

ta siekia ir laukia žmogaus teisių įgyvendinimo ir laisvės bei nepriklausomybės.

Prisiminimas tragiškų birželio mėn. deportacijų ir Juozo Lukšos herojiška auka tebūnie paskatinimas sustiprėti veikloje dėl mūsų tautos laisvės, nieškančią kas mus skiria, bet kas jungia Lietuvos Nepriklausomybės kovos kelyje.

telkta Lietuvos kariuomenė tikslu priversti Līvonijos ordiną pasiduoti D. L. K. kontrolėn.

Vienok Brolis Masonas ne visai šovė pro šalį. Radvila Juodasis, tapęs Lietuvos Reformacijos idėjiniu ir politiniu vadu, globojo visus protestantiškus ir disidentinius sąjūdžius, tame skaičiuje arijonus, žinomus dar antitrinitarų ar socianų vardu. Pastarieji, dėl savo radikalių teologinių ir socialinių pažiūrų, reikalaudami luomų ir baudžios panaikinimo, buvo labai artimi idėjiniai masonams.

Praslinkus veik šimtmečiui nuo Radvilo Juodojo mirties, kung. Jonušas Radvila buvo sudaręs su švedais Kėdainių sutartį, pagal kurią nutraukė unijos sąitus su Lenkija ir panašia unija surišo lietuvių tautos likimą su švedija. Lenkai atstūmę švedus iš savo krašto Varšuvos seime 1658 m. atėmė reformatams teisę užimti bet kurį valstybinį postą, o arijonus visai ištrėmė iš krašto, kurie daugumoje pasiekė Amerikos krantus. Taip susidarė pirmoji lietuvių kolonija Amerikoje, kuri tampriais ryšiais surišo lietuvių tautą su šio krašto idealais. Atvykę arijonai, drauge su savo kitų tautų vienminčiais įkūrė Unitarų Bažnyčią, kuri veikia po šiai dienai.

Masonai Lietuvoje pasireiškė XVIII amž. kai buvo išmirusi Biržų — Dubingių Radvilų šaka, atkakliai kovojusį už lietuvių tautos laisvę ir nepriklausomybę Masonų dėka iškilo ypačiai švietimas ir patriotiniai sąjūdžiai, kurie pražydo Vilniaus universitete. Šiame idėjiniame klimate subrendo Simano Daukanto tautinio atgimimo pradmenys, kurias ėmė realizuoti dr. J. Basanavičius, taip pat priklausęs masonams.

Neįsileidžiant į platesnius vandenius, tenka su apgailestavimu konstatuoti, kaip menkai ir paviršutiniai mes pažįstame savo tautos praeitį. Ne vien masonams, bet visai lietuvių tautai būtina žinoti apie Lietuvoje pasireiškusius renesanso, humanizmo, reformacijos ir apšvietos idėjas, kurių įtakoje formavosi lietuvių tautos vakarietiška kultūra. Tai reikalinga ne tik pračities pažinimui, bet ir dabarties supratimui.

Lietuviai masonai atlikę didelį patarnavimą lietuvių tautai ir savo sąjūdžiui, jei imtųsi iniciatyvos sudaryti

fondą, surastų kvalifikuotus istorikus, paruoštų ir išleistų veikalą apie Apšvietos samžiaus idealų poveikį lietuvių tautai, kuriame masonai suvaidino lemiamą vaidmenį.

Tuo tarpu galima rekomenduoti išleistą Devenų Kultūrinio Fondo Br. Bušackio veikalą "Radvila Juodasis", kuriame visai kitose šviesoje yra pavaizduotas lietuvių tautos atsipalaidavimas nuo viduramžių ir žengimas į naujuosius amžius.

Nors šis didelės vertės veikalas yra skiriamas visai lietuvių šviesuomenei, bet dėl labai riboto tiražo partartina lietuviams masoms pasiskubinti įsigyti. Tas pats autorius yra rašęs masonų temomis, bet nebuvo išleisti atskiru leidiniu.

Br. Bušackio "Radvila Juodasis", gaunamas prišuntus 5 dol. sekančiu adresu: "Mūsų Sparnai, 5718 So. Richmond St., Chicago, Ill. 60629.

V. K.
Cicero, Ill.

KUR EINAMA?..

Nesenai su širdgėla teko skaityti visą bangą nekultūringais išsireiškimais paleistų, niekinančių, kaltinančių ryškiausiai prieš Lietuvos okupantą besireiškiančių spaudoje ir veikloje asmenų. Spaudoje skaitytojų klaidinimui vietos davė tik Darbininkas ir Draugas, gerai žinodami, kad skelbia netiesą. Bet liūdniausia, kad šitas nesąmones paskleidė spaudai, VLIKo leidžiama ELTA, iš kur minėti du laikraščiai dar kartą pacitavo. Kiti laikraščiai pasielgė, matyt, savo patriotine nuovoka, atskyrė pelus nuo grūdų, pastebėjo, kad norima sunaikinti tuos, kas eina prieš Lietuvos okupanto siūlomą bendradarbiavimą, prieš Kapsuko universiteto kursus ir kas lietuvių visuomenėje turi įtakos.

Mano ir daugelio kitų nuomone, su kuriais kalbėjau, jog tokie VLIKo Eltos pletkeliai turėjo būti atšaukti. Be to nepastebėjau iki šios dienos.

Teisingai prabilo KanaDOS "Tėviškos žiburiai" š. m. gegužės 28 d. vedamuoju "žodžiai kaip akmenys",

kur rašoma: "Jei šeimos gyvenime žmonės apsimėtė žodiniais akmenimis, gali juos po kiek laiko susirankioti, užgydyti žaizdes ir vėl taikoje gyventi, bet kai toks apsimėtymas įvyksta visuomeninėje viešumoje, susirinkimuose... padariniai būna daug skaudesni. Juk jau ne vienas pasitraukė iš visuomeninės veiklos dėl tokių akmenų: nepagrįstų priekaištų, įžeidinėjimų, organizuotos neapykantos ir pan. Tai jaučia ir labai atsparūs veikėjai. Juk nuo biblinio Dovydo akmenuko krito net milžinas Galijotas, nes buvo didžiai skaudus. Tai visiems žinoma, tačiau lietuviškoje viešumoje tų skaudžių akmenų pilna. Jų mėtytojai mano kovoją už savo principus, idėjas, įsitikinimus, tačiau tuo būdu kilnios idėjos ne tik neapginamos, bet dargi kompromituojamos. Tokių kovų centrai mūsų išeivijoje yra žaizdos, nuodijančios platų lietuviškąjį organizmą. Lietuvybė iš tokių kovų nieko negali laimėti, nors jos būtų ir labai narsios, nes eina savitarpio naikinimo linkme. Nežiūrint, kuri pusė laimės, lietuviybė daug pralaimės." (Pr. G.).

Šiuo atveju skaudžiausia, kada tokie žodiniai akmenėliai mėtomi ligi šiol laikytų garbingų laikraščių ir net Vliko. Mėtomi ne į Lietuvos pavergėją, bet į aiškiausią liniją prieš Lietuvos okupantą vedančią organizaciją ir jos veikėjus.

J. V.
Chicago

GRINDERS

Surface I. D., O. D., Machinists, Laphands. Experienced on fixtures and gages, steel and carbide. Minimum 3 years experience. Full benefits with Master Medical and Dental Plan, Pension Plan, Bonus Plan, Air conditioned, member DTA and overtime.

APPLY AT:
MINI PRECISION
PRODUCTS, INC.
26460 W. 8 MILE RD.
SOUTHFIELD, MICH.
313-358-3350

(25-23)

STEEL FABRICATING PLANT LOCATED ON NEAR WEST SIDE NEEDS THE FOLLOWING:

STRUCTURAL STEEL
DETAILER
LAYOUT-FITTER FOR
STRUCTURAL & MISC.
STEEL
TRUCK DRIVER FOR
TRACTOR
TRAILER & FORD F900

241-2550

EPIC STEEL COMPANY
2041 W. 17th St., Cleveland, O.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

COSTA DEL SOL

PRISIMINIMAI VILIJA NASVYTYTĖ

1976 m. gruodžio 29 d.

Geležinkelio stotis. Vidurdienis. Salės pilnos žmonių, triukšmo, dūmų ir laukimo nuotaikos ... Jau seniai besiruošiau ilgesnei ir tolimesnei kelionei. O dabar - vėl tą ūpą jaučiu, tą pačią atmosferą, kaip laukiant lėktuvo, traukinio, ar autobuso didelėje stotyje. Žmonių veiduose galima matyti nemiegotas naktis, balsuose galima girdėti nekantrumą, judesiuose - neramumą, akyse - sielvartą ir klaustukus ...

Gruodžio mėnesio pabaiga bet diena - vos vėsi. Saulė, lyg norėdama pasirodyti apgaulinga, tarpais švysteli ir vėl pasislepia. Žmonių masė didėja ir didėja. Stotis pilna rudų, pilkų, juodų spalvų, pagyvinta tik Ispanijos kareivių žaliom uniformom. Skubėdami - visi laukia. Laukdam - skuba ... Vaikai bėgioja, o jų tėvai, nors į juos žiūrėdami su jaunatvės ilgesio pilnom akim - bando juos nuraminti. Našlės, drutos, juodai apsirengusios nuo kailiuko ligi storų, vilnonių kojinių, atsisėdusios ant suolo išsitraukia iš maišo medžiaginę servetėlę, išlygina raukšles ir pradeda - tarp prapjautos duonos riekių pridėjusios dešros - valgyti. Našlės su vaikais ir suaugusiais ... jų akyse - neramumas. Gal tai prisiminimas praėjusių laikų kelionių? O gal tai baimė, kad ši kelionė paskutinė? O gal - bejėgiškumo jausmas? Juk tai kažkada buvusios gražios, jaunos moterys ...

Jaunos moterys nužiūri viena kitą. Nuo tokio žvilgsnio ir bėgant nepabėgsi. Neišvengsi žibančių, smalsių tamsių akių žvilgsnio, kuris akimirksniu apima tavo apsirėngimą, laikyseną ir - net la gaminų apdirbimą ... ir tuo pačiu, palygina stebėtoja su stebimąja.

Šeimos, kareiviai, pavieni žmonės keliauja. Bet kodėl (man vis neaišku), kodėl tik seneliukai traukia vežimus su dėžėmis, lagaminais ir traukinio link tempia keliautojų reikmenis? Taip gaila pasidaro - rodos, atimčiau iš jų ir pati nutempčiau iki vagono ...

Esu ne iš labai aukštųjų, bet čia Ispanijoje esu pilna galva aukštesnė negu dauguma moterų, lygi su vyrais. Apsirengiau kiek galiu 'tipiškai', kad galėčiau juos stebėti, lyg 'viena iš jų pačių' ... kaip sociologijos kurse buvo minėta - 'unobtrusive observer' ... Ir retai kas pagalvoja, kad esu amerikietė ... Apširiko kunigai, padavėjai, pažįstamų draugai ... ir net moterėlės-senukės, kurios patarnauja 'gerose vietose'. Vargšės močiutės, kurios už keletą pesetų aptarnauja moterį - uždega šviesą, paruošia švarų rankšluostį ir atplėšia metro ilgumo gabalą šiurkštaus, rudo tualetinio

popierio. Esu mačiusi, bekeliaudama, kad jos taipogi moka 'nuleisti vandenį', jei kuri nors keliautoja yra per daug 'išsilavinusi, apsiskaičiusi ir sofistikuota' mokėti - o gal prisiminti patraukti tą 'baisią grandinę', kuri tabaluoja arti sienos nuo vandens tanko prie lubų ...

Traukinio atmosfera - nesi lygina su niekuo kitu. Vaikai stebi prabėgančias pievas, kalnus, gamtą, miestelius, avių ir karvių bandas, malūnus, pilis ... net dažnai prie lango prispausdami nosytes ir burnytes ... Močiutės tarpais snaudžia, o prabusdamos kalba - garsiais balsais - su kaimynėmis, mezga, pasakoja gyvenimo žiaurumą ... Kareivėliai, rodos, skaičiuoja kiekvieną stotį ir mintyse užsirašo, lyg matematikos lentelėje, kiek stočių beliko ligi jų kelionės galo. Suaugu sieji - ką jie tikrai mato žiūrint pro langus? Ar mato tą patį, ką vaikai matė. Jų akys nesiplečia tiek pat plačiai ir nereaguoja į vis besikeičiančius vaizdus ... Man rodos, kad jie mato tik savo pačių mintis ...

Viešbutyje iš savo 'teraza'-balkono galiu matyti paplūdimį. 'Saulės pajūris'! Oras švarus, minkštas švelnutis. Švelnutis vėjelis sklaido užuolaidas, girdisi bangų nesibaigianti daina ir malonus jūros kvapas kutena nosį ... Tinginys apima mane. Ryt iš pat ryto, pabudins mane padavėja su 'Continental Breakfast'. Kokie saldūs sapnai ...

Gruodžio 30 d.

Kokia 'poetiška' diena. Ligi vakaro ir tada prasiplaivė ... Vaikščiojau lietuje pagal jūrą, o vakare - vėl. Turiu laiko galvoti, turiu laiko ir galimybių išvystyti mintis kurioms kitąsyk neturiu laiko ... nei vienatvės ... Kaip ramu, kaip smagu, kaip gaivina sielą, širdį buvimas vienai!

Vakarop - vėl stoviu balkone ... matau iš dešinės miesto šviesas ... o kairėje pusėje vos keli žvejų laivų žiburiai žiba ...

Gruodžio 31 d.

Čia žmonių matosi - ir kalbos girdisi - įvairių - ispanų, prancūzų, anglų vokiečių, marokiečių, amerikėnų. Įdomi, puošni atmosfera ...

Vyrai, kurie patarnauja, apsirengę juodom kelnėmis, nuolatos švariais, krakmolu štyvais marškiniais, bitutėm ir švarkais. Rodos, kai jie dirba, tai komplikotas, apgalvotais ir gerai suplanuotais žingsniais choreografuotas šokis ...

Kiek juoko buvo vakar vakare prie stalo, kai vienas, nustebejęs, išžiūrėjo mane ir Carminą, kol kiti pradėjo vakarienę užsakyti ... Mes kelis kartus turėjome pakartoti!

Costa del Sol — tai Ispanijos "Florida", kurioj mėgsta atostogauti turistai.

Diena prabėga. Pabaigiau siūti pataisą Carminos suknelei ir vakarop, prasiblavius orui, išėjom pasivaikščioti ...

Grįžus - ruošėmės didžiuliam baliui! Kaip išpuošta! Vakariene - nuostabi! Lašiša su alyvom, 'cream of mushroom and almond' sriuba, 'lobster'. Po to - steikas su keturių rūšių karštom daržovėm. Sekė 'crepes' su migdolų kremu. Vėliau, prie kavos, marzipanų saldainiukai, įvairiarūšiai, įvairiaspalviai ir nepaprastai gardūs ... Vyno dvi rūšys prie vakarienos. Šampanas - ligi vakaro pabaigos. Grojo orkestras ir, jiems beilsintis, vyriškis - ispanų liaudies dainų ir šokių muzikos specas.

Dvyliktą valandą, su kiekvienu laikrodžio varpu, suvalgėm po vieną vynuogę. Tradicija sako, kad jei suvalgysi ir nurysi 12-ką iš eilės - vieną kiekvienam metų mėnesiui pagerbti - atneš laimę ... Vėliau - kiek šokom, dūkom ... susipažinau su daugeliu ... daugeliui kritau į akį. Ypatingai Arthurui, turbūt 50-ties metų žilam, bet jaunos širdies džentelmenui. Įdomus vyras, iš kalbos, diskusijų, išvaizdos ir laikysenos. Bet - jo kostiumas kvepėjo naftalinu. Pavargusi ir patenkinta, prieš einant gulėti 5 val. ryto, maudydamasi sau šypsodamasi dainavau 'Volare ... Cantare ...'

1977 m. sausio 1 d.

Kokia pasakiškai graži diena pabudino mane šiandien! Pučia malonus vėjelis, saulė juokiasi, sklaidosi debesys ... Snaudulį sklaido diena, nuotaika, prisiminimai ir - stipri karšta kava ...

Po pusryčių, su Luis kartu nužygiavom pagal jūrą iki bažnytelės. Pilna žmonių, jaučiasi šilta, tyra nuotaika. Žavi mane sienų baltumas

...statulų puošnumas ... ir sienoje žaidžią daugiaspalviai saulės spinduliai ... Su Luis man smagu - mums bevaikščiojan jis kalba, filosofuoja, aiškina daugelį idomių dalykų. Aš reaguojau, ir jam vis daugiau klausimų statau. Jį tai dar labiau skatina ...

Po Mišių nuėjom aplankyti jo brolių su šeima, gyvenančius netoli (nors čia distancijos visvien, aišku, ne tokios prie kurių esu pripratusi. Čia man viskas 'netoli'). Šeima graži - jo žmona nuoširdi, dvi dukros - simpatiškos ... Penkiese (Luis, jo brolis ir dvi dukros ir aš) apvaikščiojom labai tipingą ir nuostabią gražų miestelį vidury paties Puengirole miesto, kurio vardas buvo Pueblo Lopez. Čia - kaip iš pasakų knygos išplėštas lapas ... Balti, baltučiai namai, metalu išdirbti langai, 'patio' įėjimai su morų įtakos arkų vartais, akmeninėmis tvoromis apibrėžti kiemai ... siauros, ilgos gatvės ... ir visur gėlių, žalumynų kiemai - neapsakomai vešlūs, nors dabar skaitosi žiema, ir žmonės gėlių puošnumu didžiuojasi pavasari ir vasarą ...

Po pietų abi su Carmina išvažiavome apžiūrėti aplinkui esančius miestelius. Pirmiausiai į Mijas - tipingą Andaluzijos stiliuje. Šis miestelis - išskaldytoje kalno lygumoje, maždaug viduryje - išdygęs lyg baltutis, saulėje žibantis brangakmenis. Pastatai - lyg išsirikiavę ir į eiles suaugę balti grybai. Gatvės (pabrėžiu dar sykį) ilgos, siauros ir - šiuo atveju - kalnuotos. Jei esi pavargęs, kelionės patogumui lengvai gali pasisamdyti 'burro taxi' - asilą, papuoštą ir apdengtą to krašto motyvais austu kilimu ... nes, aišku, mašinos netelpa gatvelėse ... Koks senoviškas ūpas ... kaip lengva pabėgti nuo greito šių dienų tempo ...

O sekantis miestas - priešinga nuotaika! Garsus atostogų 'hot spot' jaunimui ir 'jet set' - šalia jūros išaugęs turistų miestas Torremolinos. Niekad, niekaip nebūčiau galėjęs jį išivaizduoti, jei pati nebūčiau jo mačiusi. Visas miestas - gatvės! O gatvėse - VIEN TIK krautuvės, restoranai, 'boutiques', fontanai, krautuvės, restoranai, 'boutiques', fontanai, ... Kaip bičių avilys - sustatyti viens prie kito, virš kito, po kito - kad tik būtų jų daugiau. Vienos gatvės - tik įvairių tautybių restoranų ... Pagal jūrą - eilės hotelių ... toliau - diskotekų distriktas ... Kažkas nepaprasto! Labai lengva čia būtų išmokyti kelias kalbas - ispanų, prancūzų, anglų, vokiečių - visos iškalbos bent penkiose kalbose surašytos ... ir visos kalbos girdisi bevaikščiojant mums gatve, besėdint arbatėlę gerti ...

Smagiai pavakarieniausios (Carmin ir aš prieš tai išgėrėme po 'Portoflip') sutikome grynų Moroko studentų, su kuriais sėdėjome gerdamos kavą, šnekėjom, juokėmės, politikavom.

Prieš gulant, lošėm 'scrabble' ispanų kalba ... ir laižėm saldu, tirštą Malagos 'Quita-peinas' vyną ... ir ilgai, ilgai kalbėjome apie gyvenimą (jausdamosios tokios protingos ir daug ką patyrusios per 20 metų ...).

Antra valanda ryto. Carmina man rimtai uždraudė eiti pajūriu pasivaikščioti. Tad lieka tik stovėti balkone veidu į jūrą ir vėją ... Prieš mane apimantį snaudulį kovoja mano pačios širdies neramumas. Žinau kas esu. Žinau ko siekiu. Ar aš kada nors tai atsieksiu? (Bus daugiau)

NURSE—LPN. Nursing home for retarded children requires LPN on 3-11 shift. Alternate weekends free. Top salary and benefits. Lansdale Area. Call 215-699-3349 for interview appt. between 11 a.m. and 5 p.m. (17-25)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

ADELAIDĖS LIETUVIŲ MUZIEJUS

Pietų Australijos valstijoje ne tik lietuvių, bet ir australų tarpe yra labai gerai žinomas lietuvių Jono Vanago vardas, ypatingai Lobethalio mieste. 1949 metais atvykus į Australiją, jis buvo paskirtas čia darbams ir, po kurio laiko, jis susidomėjo šio miesto istorija ir istorinių medžiagos išsaugojimu. Savo laisvu laiku jis pradėjo lankyti pas vietinius žmones, prašydamas iš jų ko nors kas liestų šio miesto praeitį. Pradžiai buvo gana sunkoka, tačiau vėliau, susipažinus daugybę australų, medžiagos jis surinko labai daug ją sugrupavo ir įkūrė šio miesto muziejų, kuriame yra pavaižduota visa istorija nuo pačių pirmųjų įsikūrimo dienų. Atidaryme, dalyvaujant aukštiesiems valdžios pareigūnams, buvo iškilmingai pagerbtas mūsų tautietis, vėliau spaudoje dažnai rašant apie jį ir Lietuvą. Jis buvo paskirtas muziejaus garbės kuratorius. Šiuo metu, J. Vanago įsteigtas muziejus yra smarkiai išsiplėtęs.

Atlikęs tokį puikų darbą australams, vėliau persikėlęs į Adelaidę, J. Vanagas nenurimo ir pasiūlė Adelaidės Lietuvių Bendruomenei kurti ir steigti lietuvių muziejų-archyvą. Gavęs sutikimą ir turėdamas jau nemažai patyrimo ir dar daugiau kantrybės, J. Vanagas pradėjo Adelaidėje rinkti visokius lietuviškus eksponatus ir archyvinę medžiagą, kurią vėliau perkėlė į Lietuvių Namus. Vėliau, jau visiems eksponatams netelpant viename kambaryje, plečiant pačius Lietuvių Namus, buvo pastatyta ir atskira muziejui patalpa.

Oficialiai muziejus - archyvas buvo atidarytas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko J. J. Bačiūno, 1967 m. sausio 28 dieną. Atžymint jo didelį įdėtą darbą, J. Vanagai buvo oficialiai duotas muziejaus įkūrėjo vardas, tą įrašant specialioje garbės lentoje.

Adelaidės Lietuvių Muziejus yra Australijos lietuvių pirmą kartą kultūrinė institucija, ką viešai per savo suvažiavimą paskelbė ir buvęs Krašto Tarybos suvažiavimas. Šiuo metu pats muziejus yra smarkiai išaugęs, yra labai gražiai tvarkomas, turi mūsų spaudos ir kitų leidinių pilnus komplektus ir "Dirvos" Australijos Padangėje yra specialiai renkama. Šis lietuvių muziejus yra įtrauktas į Pietų Australijos muziejų sąrašą ir per esamus meno festivalius ir kitus

miesto rengimus, šio muziejaus vardas yra oficialiai įrašomas į programas ir lankytinų vietų sąrašą, ko pasekoje susilaukiama daug svetimtačių lankytojų.

Po gražaus įkūrimo darbo, J. Vanagas iš muziejaus vedėjo pareigų pasitraukė ir šį darbą buvo perėmęs mūsų žymusis lakūnas maj. J. Pyragius. Dar iš Lietuvos turėdamas didžiules kolekcijas įvairių ženklų, medalių, pinigų ir kt., jis visa tai padėjo į šį muziejų ir tas viskas turi tikrai neįkainuojamos vertės. J. Pyragius muziejui vadovavo ir jį labai gražiai tvarkė iki pačios savo mirties. Šiuo metu muziejui vadovauja ir jį tvarko M. Rudzenskas ir jam padeda V. Patašius. Abu yra tiesiog pasižavėję šiam darbui, nesigailėdami nei laiko, nei išlaidų muziejui iškilimui.

Ne tik Australijos lietuviai, bet teko matyti ir užsieniečių lietuvių, kurie apžiūrėdami puikiai sutvarkytą muziejų ir jo eksponatus, gėrėsi ir savo puikius įspūdžius įrašo svečių knygoje. Pradėtas J. Vanago darbas, per metų eilę testas kitų pasižavėtelių, šiandien yra ne tik Adelaidės, bet ir visų Australijos lietuvių pasididžiavimas.

ŽMOGAUS TEISIŲ ORGANIZACIJA

Gal dėl to, kad Australija yra tolokai nuo Europos ir kitų, neramumus turinčių, valstybių, bet australai iki šiol buvo gana abejingi bent kuriam žmogaus teisių klausimui. Nors Australija ir nepasirašė Helsinkio pakto, tačiau ji gegužės 11 dieną buvo išrinkta į Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisiją. Australijoje, kur iš Rytinės Europos yra labai didelis emigrantų skaičius, balandžio viduryje buvo įsteigta speciali organizacija, pasivadavusi "Australians for the Defence of Human Rights Betrayed at Helsinki". Šios organizacijos pagrindinis tikslas yra supažindinti ir pažadinti australų visuomenę iš politinio apsnūdimo. Steigiamajame susirinkime dalyvavo daug aukštų australų svečių ir parlamentarų. Vykdomajame komitete iš lietuvių buvo išrinktas dr. R. Zakarevičius. Pradėtame darbe jau yra renkami parašai petijai ambasadoriams, susirenkantiems Belgrade, vėliau viešas masinis susirinkimas, kur su gyvais liudininkais bus nagrinėjamas žmogaus teisių nepaisymas už Geležinės Uždangos ir kt.

Australijoje lankėsi kanadietė vienuolė sesuo Ceci-

Adelaidės lietuvių muziejus. Kairėje buvęs vedėjas J. Pyragius.

A. Budrio nuotr.

lija, kuri būdama Brisbanės mieste, susipažino su vietiniu lietuvių kapelionu kun. dr. P. Bačinskiu, papasakojo, kad gyvendama Transkaya valstybėje, Pietų Afrikoje, dirbo kartu su lietuvių medicinos gydytoju Algirdu Brundza, kuris vietinių gyventojų tarpe turėjo labai didelį pasisekimą ir, kaip gydytojas, buvo labai populiarius visoje apylinkėje, nes, jos pasakojimu, jis turėjo labai didelį tropinių ligų patyrimą, nes prieš tai ilgesnį laiką jis buvo gydytojas Etiopijoje. Šis pasakojimas kun. dr. P. Bačinskiui buvo didelis siurprizas, nes jis su dr. A. Brundza mokėsi Prienų gimnazijoje.

★

Melbourn "Džiugo" tuntas stovyklavo Skautininkų Ramovės pirmininko Albino ir Rūtos Pocių gražiamame ūkyje, kuris randasi apie 100 mylių nuo Melbourn. Šis 500 akrų ūkis yra gražių kalnų ir vietinių eukaliptų miškų aplinkumoje ir čia melbourniškai skautai buvo įsirengę puikią stovyklavietę, nes ir vanduo yra čia pat. Stovyklos vadovybę sudarė sk. V. Adomavičius, v. s. D. Čižauskienė, sk. v. P. Kviecinskas, ps. N. Ramanauskas ir VI Tautinės Stovyklos rengimo pirm. ps. H. Antanaitis. Be plačios ir įdomios skautiškos programos, stovyklos skautai sportininkai turėjo draugiškas sporto varžybas su Ballarat'o miesto sportininkais.

★

Australijos lietuviai gana dažnai laimi įvairias pirmųjų vietų premijas. Vienas iš mūsų iškiliausių Australijos dailininkų Henrikas Šalkauskas, Brisbanės mieste surengtame dailės konkurse, iš visų parodoje esančių darbų, buvo išrinktas kaip iškiliausias dailininkas ir laimėjo pirmąją vietą, gaudamas 1000 dolerių premiją. Savo darbą jis yra paskyręs ir Australijos sportininkų Kanados Fondo loterijai, nes savo jaunystėje ir jis pats buvo akty-

vus krepšininkas.

Mokslinėje srityje taip pat pirmąją premiją laimėjo Diana Norkaitytė, gaudama Datec Prize for Systems Analysis, N. S. W. Technologijos Institute. Jos 350 dol. premija yra gauta kaip geriausios paskutiniųjų metų studentės, kuri eina aukščiausiais pažymiais šiame kurse.

Gi Adelaidėje, mūsų buvusio 1956-ųjų metų Melbourn Olimpiados Australijos krepšinio olimpinės rinktinės kapitono Algio Ignatavičiaus sūnus Algis, taip pat Adelaidės iškilusis jaunis krepšininkas, baigė Technikos Koledžą, kulinarijos skyrių, taip pat pirmuoju, gaudamas vėliau ir virimo bei kepimo konkurse pirmąją vietą. Karalienei, švenčiant savo karūnacijos 25-rių metų sukaktį ir jai su vyru besilankant Adelaidėje, ji atidarė Festivalio Centro pietinę plazą, po ko 1000 kvietinių svečių buvo suruošti iškilmingi pietūs, kurių vienas iš vyriausių virėjų buvo ir Algis Ignatavičius. Prieš įeinant į pietų salę, karalienė pasveikino ir paspaudė rankas išsirikiausiems vyr. virėjams, jų tarpe ir jaunajam Algiui, apie ką plačiai buvo aprašyta ir idėta "The Advertiser" dienraštyje nuotrauka.

★

Buvusiame Sydnėjaus bendruomenės apylinkės susirinkime tapo išrinkta nauja valdyba, pasiskirsčiusi sekančiomis pareigomis: Vaclovas Saudargas — pir-

mininkas, Valerijonas Bitinas — vicepirm. ir išdinininkas, Aldona Jablonskienė — sekr., Kazimiera Bitinienė — narė kultūros reikalams, Valentinas Gulbinas — narys jaunimo reikalams.

PAREMKIME "MODERN LITHUANIAN DECLENSION" ATSPAUSDINIMĄ

Australijos Lietuvių Fondas, kurį, žinoma, negalima būtų palyginti su Amerikos Lietuvių Fondu, nutarė dėti visas pastangas, kad būtų išleista profesoriaus J. Marvan (Monash universitetas Melbourne) knyga "Modern Lithuanian Declension". Šis, taip svarbus lietuvių kalbotyrai rankraštis, susideda iš 436 puslapių, 1976 m. "Aidų" Nr. 6 buvo labai palankiai įvertintas baltisto profesoriaus W. Schmalstieg. Jau yra surastas Amerikoje leidėjas, kuris lietuvių prašo nors dalmi prisidėti prie spausdinimo išlaidų. Mums suteikti reikalinga 3500 dolerių. Australijos Lietuvių Fondas iš savo kasos yra paskyrę 750 dol. ir likusius pinigus tikisi sutelkti aukų būdu. Šiam svarbiu kultūriniam tikslui įvykdyti, prašomi ir Amerikos bei Kanados lietuviai prisidėti savo aukomis, kurias galima siųsti sekančiu adresu: The Australian Lithuanian Fund, 44 Errol St., North Melbourne, Vic., Australia, pažymint kuriam tikslui au-ka yra siunčiama.

4-SLIDE TOOL AND DIEMAKER

Full Range of Benefits. Day Shift. Should be experienced in 4-Slide and Progressive Die Tooling.

Apply 9 a.m. - 3 p.m. or by mail.

BANNER SPRING & 4 SLIDE CO.

9501 INKSTER ROAD

TAYLOR, MICH. 48182

An Equal Opportunity Employer

(21-25)

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

Gen. Kazį Musteikį į Anapilį išlydėjus

Sunkios vėžio ligos pakirstas 1977 m. birželio 6 d. 7 val. ryto šv. Kryžiaus ligoninėje, amžinybėn iškeliaavo paskutinis nepriklausomos Lietuvos Krašto apsaugos ministras, savanoris-kūrėjas, šaulių sąjungos garbės pirmininkas, generolas Kazys Musteikis.

K. Musteikis gimė ir augo gražiuose rytų aukštaičiuose: Stučių km., Tauragnų valsč., Utenos apskr. apskr. Vidurinį mokslą ėjo Utenoje, o karo mokyklą — Orienbaume. Pirmąjį karą praleido austrų fronte. Velionis gen. K. Musteikis buvo pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje. Atsisveikinimas įvyko š. m. birželio 8 d. Po maldu, kurias sukalbėjo kan. V. Zakarauskas, Domas Adomaitis draugų vardu pareiškė užuojautą ir tolimesniam vadovavimui pakvietė buv. Ramovės Centro valdybos pirm. pulk. K. Dabulevičių (abiejų kalbos dedamos atskirai).

Norinčių atsisveikinti su garbingu tyliuoju ir ramiuoju lietuviu, susidarė ilgas sąrašas, bet, šeimos pageidavimu, buvo sutrumpintas. Kalbėjo: Lietuvos gen. konsulė Juzė Daužvardienė savo ir dipl. tarnybos vardu, Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Bobelis, LKV Ramovės ir DLK Birutės draugijos vardu pulk. K. Dabulevičius, Savanorių Kūrėjų sąjungos pirmininkas K. Milkovaitis, bendradarbių vardu — gen. VI. Mieželis ir A. L. Tautinės Sąjungos vardu Jonas Jurkūnas (jo kalba duodama atskirai).

Atsisveikinimo akademija baigta Lietuvos himnu. Laikė akademijos, garbės sargyboje stovėjo savanoriai-kūrėjai, ramovėnai ir šauliai. Taip pat ir jų vėliavos. Karstas buvo apdengtas tautine vėliava.

Kitą dieną gen. K. Musteikio kūnas buvo nulydėtas į švč. M. Marijos gimimo bažnyčią, Marquette Parke. Gedulingas pamaldas atlikė ir pamokslą pasakė kan. V. Zakarauskas. Solo giedojo solistas Arnoldas Vokietaitis. Po pamaldų, ilga vilkstinė automobilių gen. K. Musteikio palaikus palydėjo į šv. Kazimiero kapines.

Paskutinį patarnavimą suteikė kan. V. Zakarauskas. Sugiedotas tautos himnas.

Laidotuvės buvo kuklios. Velionio žmonos pageidavimu, vietoj gėlių, buvo pra-

šoma aukoti mišioms, Tautos Fondui ar Balfui.

D. Adomaičio žodis
a. a. gen. Kazė Musteikį atsisveikinant

Susirinkome atsisveikinti ir pareikšti pagarbą tauriam lietuviui, didžiam valstybininkui, bet labai kukliam žmogui a. a. generolui Kaziui Musteikiui. Netekome dar vienos mūsų nepriklausomo gyvenimo relikvijos. Netenka abejoti, kad nelaimių užgrūdinta tauta, neišdildomai įsirašys į savo garbingon istorijon.

Velionis, ypač Lietuvoje, dažnai buvo nesuprantamas: nežiūrint jam tekusių aukštų pareigų, į kurias jis niekad nesiveržė, daugeliui jis atrodė per kuklus, per švelnus. Tačiau, jo išmintis, realumas ir, kai reikia, — kietumas — buvo tos savybės, kurios kėlė jį į vadovaujančius postus.

Visi žinome velionies nusistatymą ginklu priešintis Lietuvos okupacijai. Tos minties jis nepakeitė iki mirties. Dabar pripažįstama beveik visų, kad bent garbės šuvio strategija būtų suteikusi Lietuvai visai kitą tarptautinį atspindį.

Velionis buvo giliai religingas ir pokalbiuose nevengdavo padėkoti Apveizdai už pačios didžiosios tautos nelaimės — karo sąjungos su vokiečiais — išvengimą. Vienintelis gen. Musteikio ir kitų patriotų pasipriešinimo ramstis, prieš vokiečių užmačias sumobilizuoti lietuvius, tebuvo tarptautinė teisė: leiskit atstatyti nepriklausomybę — tada apie tai kalbėsime. Galima įsivaizduoti, kas būtų ištikę tautą, jei vokiečiai būtų įtikinamai suvaidinę Lietuvos nepriklausomybę!

Savo atsiminimų knygutėje velionis atvirai pasisakė, apie savo sutapimą su tautine srove, tačiau, jis niekad nebijojo pripažinti kitų protingos minties ir bendrauti su kitų srovių žmonėmis. Toji būdo savybė, senai velionį įrašė į bendrąją visų lietuvių — "Lietuvos patriotų srovę".

Dukrelės Gražinos mirtis, skaudžiai pribloškė tėvus. Būdinga, kad tuo skausmu velionis su niekuo nesidalino ir jame paskendęs, tik kapo paminkle įrašydino: "TEESIE TAVO VALIA". Atrodo, tie žodžiai jam skambėjo iki pat mirties, nes ir apie savąją ligą jis niekam neužsimindavo.

Šiandieną pagerbdami jo

kuklumą, rimtį ir artimųjų pageidavimą negalėsime patenkinti visų norinčių tarti atsisveikinimo žodžius. Draugų ir artimųjų vardu, pradėdamas šį velionies pagerbimą, reiškiu gilią užuojautą našlei Gražinai Musteikienei bei visiems giminiams. Tebūnie ir mums prasmingi velionies pasirinkti žodžiai: "Teesie Tavo Valia".

Pulk. K. Dabulevičiaus žodis

"Tykiai, tykiai Namunėlis teka..." šiuo vienu sakiniu, alegoriniai, galima apibūdinti velionio generolo Kazimiero Musteikio gyvenimą, darbus ir veiklą.

Tačiau, kaip tas tykiai tekantis Nemunėlis, yra giliai įsirežęs į Lietuvos dirvas, lankas ir miškus. Lietuvių tautai yra reikšmingas ir brangus, taip ir velionis generolas Kazys Musteikis savo gilia tėvynės meile, nemeluotu patriotizmu bei darbais yra tampriai susijęs su lietuvių tauta ir gimtuoju kraštu. Jis savo pareigą Tėvynei yra atlikęs su kaupu, kaip lietuvis, karys ir valstybininkas.

Velionis gen. K. Musteikis buvo ramaus, taikingo ir net švelnaus būdo. Tačiau likimas lėmė, kad savo gyvenimo didelę dalį skyrė karinei tarnybai.

Kaip karininkas tarnavo rusų kariuomenėje ir dalyvavo Pirmojo Pasaulinio karo metu kautynėse, įgydamas nemažą patyrimą.

Revoliucijos bangoms užliejus caristinę Rusiją ir pradėjus rusų kariuomenei kriksti, trumpą laiką tarnavo ukrainiečių armijoje ir Rovno lietuvių batalijone, bet grįžęs į Lietuvą 1918 m. gruodžio 1 d. įstojo savanoriu į besikuriančią Lietuvos kariuomenę Vilniuje.

Lietuvos kariuomenėje velionis tarnavo įvairiose dalyse ir 1920 m. dalyvavo kovose su lenkais Seinų-Augustavo ruože.

Kovoms apimus ir pradedus taikos laikotarpiui, velionis Musteikis pasitraukė iš kariuomenės ir Vienoje baigė aukštąją prekybos mokyklą (1928 m.). Trumpą laiką padirbęs vyr. geležinkelio valdyboje, grįžo kariuomenėn ir dirbo Karo Mokyklos inspektorium, vėliau aukšt. karininkų kursų mokytoju dalies vedėju.

Baigęs karo akademiją Belgijoje, tarnavo atsakingose pareigose vyr. kariuomenės štabe, o nuo 1934 metų paskirtas Karo Mokyklos viršininku. 1938-40 m. matome gen. K. Musteikį ministro pareigose. Rusams okupuojant Lietuvą, velionis kartu su Valstybės prezidentu, protesto ženklan, pasitraukė Vokietijon.

Vokiečiams išstumus rusų raud. armiją, grįžo į Lietuvą ir dirbo atsakingą darbą savivaldos administracijoje.

Artėjant antrai rusų okupacijai, pasitraukė į vakarus ir, kaip dauguma iš mūsų pergyveno visus stovyklinio gyvenimo nepriteklus.

1949 m. emigravo į JAV ir apsigyveno Chicagoj. Čia dirbdamas neįprastą darbą, jungėsi į visuomeninę veiklą ir ypatingai daug pasidarbavo LKV S-goje Ramovė. Buvo renkamas centro valdybos nariu, ir daug kartų kviečiamas nominacijų komisijos pirmininku.

Velionis gen. Musteikis pergyveno sunkią vidurių operaciją, bet ir sveikatai pablogėjus, buvo aktyvus ramovėnas, rašė karinėje spaudoje ir iš kuklių savo pajamų visuomet rėmė kultūrines organizacijas.

Nežiūrint gana kuklių pajamų ir silpnokos sveikatos, velionis, talkinamas savo gyvenimo palydovės, sugebėjo išmokslinti ir patriotinėje dvasioje išauklėti savo vienintelę dukrą Gražiną. O jai iš gyvųjų tarpo išsiskyrus, velionis labai skausmingai šią tragediją pergyveno ir sustiprėti nebepajėgė.

Kaip minėjau, velionis generolas buvo taikaus ir net švelnaus būdo, bet savo nusistatymuose buvo pastovus ir griežtas.

Jau 1918 m. Vilniuje, jis, su kitais karininkais, bandė įtikinti advokatą M. Šlezevičių, kad sutiktų būti laikinuoju diktatorium ir gelbėti tautą nuo artėjančio bolševikinio siaubo.

Gi 1940 m. birželio 14 d., ministrų Tarybos posėdy, įvykusiam prezidentūroje, vienas iš ten esančių 4 generolų siūlė atmesti Maskvos ultimatumą ir ginklu pasipriešinti.

Velionio generolo Kazio Musteikio gyvenimo siūlas jau nutrūko. Tebūnie jam lengva šio svetingo krašto žemelė.

Velionio žmonai Gražinai Musteikienei, ramovėnų ir birutiečių vardu reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Jono Jurkūno žodis

Sunku ir skausminga atsisveikinti su kiekvienu išsiskiriančiu iš mūsų tarpo ir einančiu į amžinybę.

Dar sunkiau ir dar didesnis skausmo virpulis supurto mus, kai lenkiame galvą atsisveikindami su neeiliniu kariu ir žmogumi, kuris, nors ir būdamas pats asmeniškai nepaprastai kuklus, visada turėjo nepaprastai daug ištvermės ir drąsos liudyti tiesą.

Generolas Kazys Musteikis 1918 metų dienomis išeidamas savanoriu ginti savo žemės, liudijo tiesą, kad lietuvių tauta tiek daug kentėjusi nuo svetimųjų turi teisę gyventi laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Jis buvo laimėtojų pusėje.

Generolas Kazys Musteikis nepriklausomo gyvenimo metu, auklėdamas jau-

nąją Lietuvos karininkų kadra, skiepijo jiems tiesos ir žmoniškosios pagarbos meilę. Jis pats laimėjo visų savo auklėtinių meilę.

Generolas Kazys Musteikis, Lietuvos sutemų dienoje turėjo pakankamai drąsos siūlyti nepriimti bolševikinio rusų ultimatumo ir pasipriešinti Lietuvos okupacijai jėga, — bei reikėjo daugiau keturių metų, kad Lietuvos partizanai paliudytų savo žūtbūtina kova gen. Musteikio tiesą.

Gen. Kazys Musteikis, kaip Krašto Apsaugos ministeris, liudijo tiesą Kongresui, koks žiaurus ir bestiališkas yra rusiškasis komunizmas ir kokia sunki ir žūtbūtinė lietuvių tautos kova yra su sovietine okupacija.

Gen. Kazys Musteikis liudijo tiesą ir savo atsiminimuose išleistuose čia, Amerikoje, prieš keletą metų.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga didžiuojasi turėjusi savo narių tarpe gen. Kazį Musteikį. Jis dalyvavo pirmajame Sąjungos seime 1949 metais ir aktyviai įsijungė į jos darbus.

Našlei Gražinai reiškiame nuoširdžią užuojautą ir patikiname, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ne tik skausmu dalinasi, bet ryžtasi sekti Jo kilniu žmogiškuoju pavyzdžiu.

NAUJOS KNYGOS

O. V. MILAŠIUS

MIGUEL MAÑARA

• O. V. Milašius, MIGUEL MANARA. Šešių paveikslų misterija. Vertė Antanas Vaičiulaitis. Išleido Lietuviškosios knygos klubas Chicagoje 1977 m. Grafika ir iliustracijos: V. O. Virkauskas. Spausdino "Draugo" spaustuvė, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Leidinio kaina 4 dol.

• "Tėvų žemės atžala" — tokiu pavadinimu Kristijono Donelaičio aukštesnioji ir žemesnioji lituanistinės mokyklos Chicagoje išleido 1976-77 mokslo metų metraštį. Knyga didelio formato, gausiai iliustruota. Spaudai paruošė mokytoja Danutė Bindokienė, viršelis dail. Petro Aleksos, 126 puslapiai.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

RAŠYTOJUI VYTAUTUI ALANTUI SUKAKO 75 METAI

Vytautas Alantas gimė 1902 m. birželio 18 d. Sidabravo bažnytkaimyje, Naujamiesčio valsč., Panevėžio apkr. Tėvas Adomas ir motina Agnieška Jakševičiai buvo smulkūs verslininkai: turėjo mažą krautuvėlę. Vėliau tėvai nusipirko stambų ūkį, dvaro centrą Kriaukėnus, Radviliškio valsč., Šaulių apskr. ir iš čia jie išleido į mokslus visus savo vaikus: rašytojo brolių ir abi seseris.

1908 m. Vytautas Alantas mokslą pradeda Sidabravo pradžios mokykloje. 1912 m. įstojo į šiauliu gimnaziją ir baigė dvi klases. Prasidėjus I Pasauliniam karui mokslas gimnazijoje nutrūko. 1917 m. įstojo į šiaulių lietuvių gimnaziją ir ją baigė 1921 m. su pusės metų pertrauka, kada buvo įstojęs savanoriu į Lietuvos kariuomenę. 1921-1922 m. lankė Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, klausydamas lietuvių kalbą ir pasaulinę literatūrą.

1923-1924 m. mokytojo Plungės gimnazijoje. 1925-1929 m. studijavo humanitarinius mokslus ir baigė Montpellier universitetą, pietų Prancūzijoje. 1930-1934 m. buvo Eltos prancūzų skyriaus direktorius.

1934-1939 m. Lietuvos Aido vyriausias redaktorius. 1940-1941 m. pirmojo bolševikmečio metu buvo pabėgęs ir gyveno Vokietijoje. 1941-1944 m. grįžęs Lietuvon buvo Vilniaus Miesto Teatro direktorius.

1944-1949 m. kaip tremtinys gyveno Vokietijoje ir vertėsi žurnalistika. 1949 m. atvyko į Ameriką, apsigyveno Detroito ir 19 metų iki išėjo į pensiją dirbo Fordo fabrike.

Šešerius metus buvo L. Ž. S-gos pirmininku.

Vytautas Alantas yra parašęs daug knygų: romanų, dramos veikalų, novelių, biografijų ir k. Čia visų nevardinsiu. Neseniai baigė rašyti naują romaną "Liepkalnio sodyba" ir rankraštį įteikė Lietuvių agronomų sąjungai.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Birželio 12 Detroito gyvenantys estai, latviai ir lietuviai paminėjo baisiojo birželio sukaktis. 1940 m. birželio 15 d. komunistai okupavę Pabaltijį, masiniai į Sibirą pradėjo vežti žmones. Apytikriais apskaičiavimais komunistai laikotarpyje 1940 m. birželio mėn. iki 1941 m. rugsėjo mėn. į Sibirą ištrėmė: estų 53,547 vyrus ir 6,420 moterų, latvių 23,016 vyrus ir 7,218 moterų, lietuvių 16,633 vyrus ir 13,852 moteris.

Už išvežtuosius ir nukankintus šių tautų šventovėse buvo atlaikytos pamaldos.

Minėjimas-akademija įvyko Kultūros Centre. Dalyvavo tik apie 250 žmonių. Keistai atrodo, kad trys tautos tokiam svarbiui minėjimui nepajėgia sutelkti net trijų šimtų žmonių, kai ten toje pačioje salėje į įvykstančius banketus atvyksta 400-500 žmonių.

Pradedant minėjimą buvo įneštos trys vėliavos: estų, latvių ir lietuvių. Invokaciją sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas, Amerikos Himną sugiedojo solistė Danutė Petronienė. Išanginį žodį tarė adv. Algirdas Ambrose ir pagrindinę kalbą pasakė ir senato rezoliuciją perskaitė Michigano valstijos senatorius Anthony A. Derežinski. Minėjimo proga gautas proklamacijas perskaitė: Michigano Gubernatoriaus — Diana Aušra Černytė, Detroito miesto burmistro — Mrs. Tiia So-

mer, Southfieldo miesto burmistro Juris Ozols ir senatoriaus Griffin raštą Miss Sandra Vitins.

Meninėje dalyje programą atliko lietuviai, estai ir latviai. Minėjimo programą pravedė, svečius pristatė ir paruoštą rezoliuciją perskaitė Diana Veselkaitė. Minėjimas baigtas sugiedant Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnus.

AMERIKA NEKEIČIA SAVO NUSISTATYMO

JAV Valstybės Departamento sekretoriaus vykd. asistentas William D. Blair, jr., prezidento Carterio pavestas, atsiuntė š. m. gegužės 21 d. Detroito Lietuvių Organizaciją Centru laišką, dėkodamas už atsiųstą vasario 16 minėjimo priimtą rezoliuciją, kurioje prašoma, kad Amerikos delegacija Belgrado konferencijoje iškeltų reikalą atstatyti Lietuvos Nepriklausomybę. Jis paaiškino, kad Amerika spaudžia, kad Baigiamojo Akto principai būtų įgyvendinti, bet yra labai toli nuo to ir teks daug pastangų ir kantrybės tai atsiekti.

Kas liečia Baltijos Valstybių, tai Amerika yra aiškiai pareiškusi savo nusistatymą ir jo nekeis: nepripažinti priverstino inkorporavimo tų valstybių į Sovietų Sąjungą. Tame Baigiamajame Akte principas teritorinės neliomybės išskiria tuos atvejus, kada užgrobimas svetimos teritorijos buvo įvykdytas jėga arba grasinant jėga. Toks užgrobimas prieštarauja tarptautinei teisei ir visada yra nelegalus.

Tie principai mūsų politikoje yra pastovūs. Helsin-

gio konferencijos išvakarėse 1975 m. Prezidentas tai pasakė ir taip pat 1976 m. vasario 19 d. rašytame laiške Amerikos Estams. Amerikos valdžia su pasitenkimu sutiko Atstovų Rūmų ir Senato rezoliucijas nekeisti to nusistatymo. (Š)

ŠAULIŲ STOVYKLA

Kultūrinio savaitgalio stovyklos parengiamieji darbai sparčiai vykdomi. Stovyklos komendantu paskiestas Pranas Tomkus, o renginių, laužo ir pobūvio, vadovu Antanas Markauskas.

Pulk. Karolis Dabulevičius Lietuvos Karių Veterano sąjungos pirm. ir Juozas Šiaučiulis Kanados šaulių rinktinės pirmininkas skaitys kultūrinio savaitgalio stovyklai paruoštas paskaitas. Taip pat bus rodomi filmai iš šaulių veiklos ir vykstama į International Friendship Gardens, Mich., kur LKVS Ramovė kas metai rengia Lietuvos Respublikos prezidentų iškilmes, prie kiekvienam presiden-

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

J. Stepanavičius,	
Cleveland,	2.00
V. Mackus, Chicago	7.00
V. Ploplys, Rockford, Ill.	7.00
M. Miliūnas,	
Centerville, Masss.	2.00
W. Dautas, Wickliffe, O.	7.00
J. E. Rydelis, Cleveland ..	2.00
A. Naujokas, Chicago ..	2.00
A. Matus,	
Shaker Hts., Ohio	7.00
L. Kriaučiūnas,	
Palos Park	10.00
S. Lungys, Dearborn Hts.	2.00
A. Ambražiūnas,	
Los Angeles, Cal	7.00
H. Kmitas, Los Angeles	7.00
V. Godliauskas,	
Ridgewood, N. Y.	2.00
J. Saladžius, Rochester ..	2.00
J. Kapčius, Juno Beach	2.00
A. Krinickas, Maspeth ..	2.00
J. Meiliūnas,	
W. Preston, Australija	3.50
J. Chodakauskas, Bellevue	3.00
G. Kazlauskas,	
Los Angeles	27.00
A. Elijošius, Rexdale,	
Ont., Canada	5.00
H. Sukauskas, Toronto ..	3.00
J. Bajorinienė,	
Waterbury, Conn.	5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

tui skirtų pasodintų medžių.

Moterų vadovė Stasė Cėcevičienė rūpinasi pobūvio dalyvių pavaišėjimu.

Šaulės ir šauliai norintieji dalyvauti kultūrinio savaitgalio stovykloje prašomi iš anksto užsiregistruoti, adresu: Julius Pocius, 4204 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill., 60632. Registruojantis kartu siunčiamas 5 dol. registracijos mokestis. Stovykla įvyks liepos mėn. 2-4 dienomis Gintaro vasarvietėje Union Pier, Mich.

MACHINE REPAIRMEN MILLWRIGHTS

MUST HAVE UAW JOURNEYMANS CARD OR BE ABLE TO GET ONE. \$7.48 PER HOUR. EXCELLENT FRINGE BENEFITS. MAIL RESUME TO

JACKSON CRANKSHAFT COMPANY

2314 Tyson,
Jackson, Mich. 49203
An Equal Opportunity Employer (25-28)

RN'S LPN'S

MED.-SURG.
AFTERNOONS & MIDNIGHTS
ICU-CCU-AFTERNOONS
& MIDNIGHTS

WE OFFER:
NEWLY REVISED WAGE SCALE
• No Shift Rotation
• Weekend Premium Pay
• 7½ Hour Work Day
• 12 Paid Personal Sick Days
• ICU-CCU Premium Pay

**NORTH DETROIT
GENERAL HOSPITAL**

368-5900, Ext. 274
3105 Carpenter Ave.
(Near Chrysler X-Way)

An Equal Oppy. Emp.

INDUSTRIAL ELECTRICIANS AND PIPEFITTERS

Manufacturing plant in need of electricians and plumbers. Must have U.A.W. card or related experience. Pay rate of \$8.11 per hour plus company paid:

- Blue Cross/Blue Shield
- Dental Plan
- Life Insurance
- Sickness and Accident Insurance
- Pension Plan

Apply at:

MOTOR WHEEL CORP.

720 Norris
Ypsilanti, Michigan 48197
Phone (313) 483-7474, Ext. 225
A DIVISION OF THE GOODYEAR TIRE & RUBBER CO.
An Equal Opportunity Employer

EXPERIENCED FIXERS WANTED

Large diameter knitting machine mechanics needed. Plenty of overtime, excellent fringe benefits, steady work assured. Double knit background a definite asset.

CONTACT ED. HERRING

AMTEX, INC.

P. O. BOX 1475
CLEVELAND, Tenn. 37311
615-479-5491

(23-29)

DESIGNERS CHECKERS DETAILERS WELDING FIXTURES SPECIAL MACHINES AUTOMATION

FULL BENEFITS
OVERTIME
ENVENING INTERVIEW BY
APPT.
CONTACT PETE KRAYDICH

WALTONEN

ENG. SERVICE

966 LIVERNOIS
TROY, MICH. 48084
313-588-2043

(17-26)

Young man for general factory work. Please apply Mercury Polishing & Plating, 11 Humbert Street, off Woonasquatucket Ave., North Providence, R. I. 401-231-5590. (23-27)

JOURNEYMEN ONLY D.T.A. SHOP

TOOLMAKERS MILL HANDS TAPE MACHINE OPERATORS

58-HOUR WEEK
LONG PROGRAM
TOP RATES AND BENEFITS

Wilson Automation Co.

27101 Groesbeck Hwy.,
Warren, Mich. 48089

313-776-8000

(25-28)

MOLD MAKERS

FOR INJECTION MOLDS
ALL ROUND PERSON
TOP PAY, OVERTIME
EXCELLENT FRINGE BENEFITS
AIR COND. SHOP

Apply in Person

CONVEX MOLD

900 W. 14 Mile Road
Clawson, Mich. 48017

313-435-2161

(25-31)

BRIDGEPORT OPERATORS

FIRST CLASS ONLY. SMALL DETAIL WORK. NEW MACHINES WITH DIGITAL READ OUTS.

TOP WAGES ALL BENEFITS. 43 HOURS MINIMUM REQUIRED.

AQUARIUS RECREATIONAL INC.

20230 SHERWOOD
DETROIT, MICH. 48234
313-366-2301

(23-26)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
BRIDGEPORT OPERATORS

and
ALL AROUND MACHINISTS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Retirees welcome.

Steady work. Union Scale, all fringe benefits. Apply to:
WESTWOOD TOOL CO.
81235 Weaver, Detroit, Mich. 48228

(23-29)

MACHINIST SETUP 2ND SHIFT

Excellent opportunity to join growing company. Must be experienced in the setup of drill presses and turret lathes from blueprints. Good hourly rate with paid benefits. Apply in person Employment Office:

FLUID CONTROLS INC.

8341 TYLER BLVD.

MENTOR, OHIO 44060

An Equal Opportunity Employer

Paskutiniajame ALT S-gos Seimo posėdyje. Br. Kasakaitis, S-gos garbės narys poetas Nadas Rastenis su žmona Julija, seime skaitęs paskaitą inž. Pijus Jaunutis Nasvytis ir Dirvos redaktorius Vytautas Gedgaudas. A. Reivytenės nuotr.

MOKSLINĖ STUDIJA APIE ETNINES GRUPES IR JŲ VYRESNIUS NARIUS

GALINA SUZIEDĖLIENĖ

Šių metų pradžioje Sveikatos, Mokslinimo ir šalpos Departamentas (HEW) paskyrė Katalikų Universitetui, Washington, D. C., valdžios apmokamą projektą praveisti studiją apie senstančius ir etniškumą. Oficialiai šios projektas pavadintas "Informalios ir formalios pagalbinės sistemos ir jų įtaka senstančiųjų gyvenime parinktos etninės grupės".

Kaip žinome, praėjusiam dešimtmetyje šio krašto dėmesys linko itin jaunimo interesams ir jaunatviškumo palaikymui, dažnai traagiškai ignoruojant pagyvenusius žmonių tiek reikmes tiek autoritetą. Paskutiniaisiais metais šis nelygumas yra sukėlęs pakankamai susirūpinimo įvairiuose vi-

INJECTION MOLDING FOREMAN

FOR AFTERNOON SHIFT
MUST HAVE MINIMUM 2 YEARS
EXPERIENCE. TOP BENEFITS.
CALL FOR APPOINTMENT

313-756-9015

Between 8:30 a.m. to 4:30 p.m.

(24-33)

AGRICULTURAL WORKERS

\$2.50 PER HR. GUARANTEE

Our recent expansion program requires additional harvesters to pick our mushrooms. Under our guarantee plus incentive program, we will pay you \$2.50 per hour during our training program designed to enable you earn in excess of \$3.00 per hour. Our current harvesters under this program earn \$2.75-\$4.00 per hour.

This is a new incentive program, which combined with our group insurance program, provides an attractive full time agriculture employment opportunity.

Please apply in person daily, 8:00 a.m. 5:00 p.m. at our VALMEYER PERSONNEL OFFICE.

CASTLE & COOKE FOODS

VALMEYER, ILL

618-935-2295 or 2282

Equal Opportunity Employer

(19-28)

teigiamų savi-galbos vertybių iš etninių grupių ir taip pat padėti užpildyti jose tebesančias spragas. Šias eilutes berašant autorei šandien yra neįtikėtina aišku, jog tokių spragų deja tikrai yra lietuvių visuomenėje — i rmes esame kalti, gal nejučiomis bet vistiek apleidę savuosius, sykį iš aktyvaus darbymečio pasitraukusius dėl amžiaus ar dėl ligos.

Studija bus pravesta dviejų metų laikotarpyje. Pagrindiniai studijos vadovai yra profesorai David Guttman ir Richard Kolm bei asistentai. Šalia jų yra sudarytas pagalbinis patarėjų komitetas, susidedas iš kiekvienos etninės grupės atstovų, atliekančių ryšinininkų pareigas tarp mokslininkų ir studijuojamos grupės. Lietuvių reprezentantai yra G. Suziedėlienė Washingtone ir adv. Armonienė bei Lilian Walsh Baltimorėje. Šiuo metu yra baigiama ruošti išsami anketa, kurią naudojant bus asmeniškai apklausinėjami 80 (60 m. ir virš) asmenų iš kiekvienos etninės grupės. Apklausinėjimai prasidės birželio mėnesio gale ir bus praveisti etninėje kalboje patarėjų komiteto narių su parinktais pagalbininkais.

Kiek vėliau, naudojant kitokią anketa, bus apklausinėti po 20 grupinių atstovų, pažįstančių savąsias etnines grupes ir joms savitas kultūrinės bei socialinės savi-globos sistemas. Visi anketos atsakymai, be abejo, bus anonimiški. Abi anketos bus išverstos savon kalbon ir prijungtos prie visos studijos rinkinio.

Man jau teko dalyvauti keliuose projekto posėdžiuose. Studija atrodo rimta, naudinga ir prasminga mūsų pačių gyvavimui šiame krašte. Tikimasi, kad visi šiuo reikalu kontaktuojami lietuviai Washingtono—Baltimorės rajone taip pat įvertins šią svarbą ir suteiks valandėlę laiko projekto pravedimui. Iš anksto už tai dėkojama ir prižadama, laikui atėjus, spaudoje studijos davinis išsamiai aprašyti.

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTINĖS ŽAIDYNĖS

PLS žaidynės vyksta tuo pačiu metu, kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas ir Dainų šventė. Todėl visi trys renginiai pavadinti bendru vardu Pasaulio Lietuvių Dienos (PLD).

Pagal PLB siūlymą visų trijų renginių pravedimui ir derinimui sudarytas PLD Organizacinis Komitetas: KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius ir atstovas kun. J. Staškus, PLSŽ Organizacinio Komiteto pirmininkas Pr. Berneckas ir atstovas V. Ignaitis, DŠ atstovai: muz. St. Gailevičius ir KLB kultūros komisijos pirm. rež. E. Kudabienė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo (PLBS) komisijos pirm. dr. J. Sungaila, JAV LB kultūros tarybos pirm. inž. J. Gaila, PLB vicepirm. inž. R. Kasparas ir PLJS pirm. G. Juozapivičiūtė.

ŠALFAS S-gos klubų bei vienetų pirmininkai, atstovai bei įgaliotiniai prašomi bendradarbiauti visuose PLD parengiamuose darbuose su lietuvių bendruomenės atstovais.

Buvęs ALT S-gos pirm. inž. J. Jurkūnas baliuje turėjo gražias kaimynes: Sperauskienę ir Žymantaitę. A. Reivytenės nuotr.

Filatelijos kampelis

Nr.5

ANTANAS BERNOTAS

BULGARIJA išleido 6 pašto ženklų seriją su Senojo Testamento ir Bizantijos laikų pranašais ir šventaisiais. Piešiniai — freskos paimti iš XIV amž. Zemenskata cerkvės. Čia dedame šios serijos 13 stotinkų p. ženklą su Melkizedeku.

Meldizedekas (hebraiškai 'teisybės karalius') buvo Salemo (Jeruzalės) karalius ir Aukščiausias Dievo kunigas. Jis laimino Abraomą po laimėto mūšio su Elamo valdovu, o Abraomas jam davė dešimtinę. Vėliau Melkizedekas vaizduojamas kaip Mesijo kunigystė. 3 stotinkų pašto ženkle yra parodytas apaštalas Povilas.

ŠVEDIJA išleido dviejų pašto ženklų seriją paminėti 1916 m. Nobelio premijos laureatams, kurių, dėl siaučiančio I-o Pasaulinio karo, tebuvo tik vienas — švedas von Heidenstam, kuriam ir buvo paskirta literatūros premija.

Verner von Heidenstam (1859-1940) gimė Olshammare. Jaunystėje svajojo būti dailininku, bet dėl silpnos sveikatos nutraukė meno studijas ir iškeliavo į pietinę Europą ir Artimuosius Rytus. Pagautas kelionės įspūdžių, pradėjo rašyti poeziją ir noveles. Jo pirmoji poezijos knyga išėjo 1888 m. Po to sekė dar keletas rinkinių. Meno kritikai laikė, kad jis buvo pats geriausias tų laikų švedų poetas, todėl buvo ir labai vertas Nobelio literatūros premijos.

VATIKANAS išleido 6 pašto ženklų seriją šv. Pranciškui Asyziečiui paminėti. Pašto ženkluose parodyti paveikslai iš šventojo gyvenimo.

šventasis Pranciškus

(tikroji pavardė Giovanni Francesco Bernardone, 1182 — 1226) gimė Asyžiaus (Assisi) mieste, turtingo audinių pirklio šeimoje. Buvo išmokytas lotyniškai ir prancūziškai. Jaunystėje mėgo linksmą ir išlaidingą gyvenimą, svajojo tapti riteriu. 1202 m. patekęs nelaisvėn kovoje su Perudžio miestu ir įsisirgęs, pakeitė savo gyvenimo būdą ir pasišventė maldai, atgailoms ir gerų darbų darymui. Įkūrė tris vienuolių ordinus: mažesniųjų brolių, seserų klarisių ir tretininkų. Jis yra laikomas katalikų akcijos ir Italijos patronu. Asyžiuje iš surinktų aukų ir savo rankomis pastatė tris bažnyčias, kurių vienoje — Porciunkulės ir pats buvo palaidotas. Jau po dviejų metų po mirties — 1228 m. popiežius Grigalius IX jį paskelbė šventuoju, jo šventę paskirdamas spalio 4 d. ir padėjo kartinį akmenį didingai šv. Pranciškaus bazilikai, kurioje vėliau jo palaikai ir buvo palaidoti. Šventojo gyvenimui pavaizduoti dailininkai yra sukūrę daugybę paveikslų, freskų ir statulų. Ir mūsų dail. V. K. Jonynas yra padaręs medžio raižinį, kuriame parodytas šv. Pranciškus.

R. VOKIETIJA išleido 4 pašto ženklų seriją su žymiais vokiečiais. Čia dedame šios serijos 40 pfenigų pašto ženklą su Gustavu Hertz.

Gustav Hertz (1881 — 1975), vokiečių fizikas, buvo giminaitis kito fiziko — Heinrich R. Hertz. Studijavo Goettingeno, Muencheno ir Berlyno universitetuose. 1928 m. buvo paskirtas Berlyno Aukšt. Technikos mokyklos direktoriumi, o 1935 m. Berlyno Siemens Werke elektros išdirbinių įmonės laboratorijos viršininku. Kartu su James Francku darė bandymus skaldyti atomą elektronų pagalba. Už šiuos darbus jis kartu su Francku 1925 m. buvo apdovanotas Nobelio fizikos premija. Po karo, 1947 m. sovietai mokslininką buvo išsigabėję į Sovietų Sąjungą, kur jis jiems turėjo dirbti atomo srityje.

WANTED EXPERIENCED
COLD DRAWN STEEL MILL
Needs experienced operators capable of set-ups and complete handling of combined drawing machine. Excellent salary and all fringe benefits.
BARNABO STEEL CORP.
8455 Ronda Drive,
Canton, Mich. 48187
West of Haggerty, South of Joy
(19-28)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• BIRŽELIO 26 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė prie ežero.

• LIEPOS 10 D. gegužinė DMNP parapijos sodely. Rengia LKM S-ga.

• LIEPOS 17 D. Dirvai paremti gegužinė. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.

• LIEPOS 24 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• RUGSĖJO 1-4 D.D. Ateitininkų IX kongresas Clevelande.

• RUGSĖJO 10 D. Tautos Šventės minėjimas. Rengia LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

• RUGSĖJO 11 D. Šiluvos Marijos metinė šventė šv. Jurgio lietuvių parapijoje.

• RUGSĖJO 24 D. Antro kaimo spektaklis. Rengia Lithuanian Civic Club.

• SPALIO 1 D. Lietuvių Klubų premijos 1000 dol. įteikimo balius.

• SPALIO 15 D. abiturientų pristatymo balius. Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

• SPALIO 15 D. Hamiltono šaulių teatro vaidinimas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia Žalgirio šaulių kuopa.

• SPALIO 22-23 D. Baltuonio kūrinių paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia Korp! Giedra.

• LAPKRIČIO 12-13 D. Lietuvių Dienos Clevelande. Ruošia LB Clevelando Apylinkė.

• LAPKRIČIO 24 D. Kristaus Karaliaus Šventės minėjimas DMNP parapijoje.

• Kripavičių šeima perėmė prekybos namus Patria, 794 East 185th Street, Clevelande. Čia didelis pasirinkimas aukščiausios kokybės maisto produktų, o taip pat įvairus dovanų skyrius. Prašome apsilankyti.

DIEMAHER
Career opportunity to build and repair compound and prog. dies. Should have exper. in Gauge inspection, part layout and approval, toolmaking, Die tryout, die repair, some gauge making and die setting. Must be versatile, responsible, aggressive, interested, intelligent and willing. Top wages and benefits will reward these qualities.
METRO STAMPING AND MANUFACTURING
26955 Fullerton
Bedford, Mich. 48239
313-538-6464
(25-28)

ELECTRICIAN
Applicant must have completed an approved apprenticeship program or have journeyman card or have min of 6 years experience in trade. Foundry background desirable but not necessary. Fringe benefits include, pension, vacation, insurance, cost of living, paid holidays. An equal opportunity employer.
EATON CORPORATION,
Foundry Division,
700 E. Huron,
Vassar, Mich. 48768
(25-31)

MAINTENANCE MAN
Applicant must have completed an approved apprenticeship program or have journeyman card or have minimum 6 years experience in trade. Foundry background desirable but not necessary. Fringe benefits include, pension of living, paid holidays.
An Equal Opportunity Employer
EATON CORPORATION,
Foundry Division,
700 E. Huron,
Vassar, Mich. 48768
(25-31)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN
ENGING LATHE OPERATORS
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance. Good working conditions, good fringes, air conditioned shop.
APPLY IN PERSON
STURGIS TOOL & DIE
313 SUSAN CT.,
STURGIS, MICH. 49091
(22-31)

MODEL MAKER
EXPERIMENTAL
METAL AND PLASTICS
Operate sheet metal machines, layout, metal finishing, make templates. Produce finished experimental part as specified on blueprint or scetch, close tolerances.
ALSO
MILLWRIGHT
8 years at trade or UAW journey-mans card.
GOOD WAGES
TOP BENEFITS
Apply at Employment Office
9 a. m. to 4:45 p. m.
KELVINATOR, INC.
1545 CLYDE PARK AVE. SW
GRAND RAPIDS, MICH. 49509
An Equal Opportunity Employer
(23-25)

GENERAL OFFICE
Openings available for qualified full time & part time clerks in our main office. Duties include typing, order processing, filing and phone work. If you are detail oriented
Call 216-881-3006, Ext. 66
Between 11 a. m. — 4 p. m.
Mon. thru Fri. only.
(20-26)

TOOL MAKERS
MINIMUM OF 4 YEARS EXPERIENCE REQUIRED.
MACHINE REPAIR
TOOL and GAUGE
INSPECTORS
JOURNEYMAN ONLY
TOOL MAKING OR TOOL AND DIE BACKGROUND REQUIRED.
APPLY EMPLOYMENT OFFICE
MONDAY THROUGH FRIDAY
DETROIT TANK PLANT
28251 VAN DYKE
WARREN, MICH. 48090
or call 313-497-1663

An Equal Opportunity Employer

(25-31)

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Boulevard
Willowick, Ohio 44094
Off. 943-1202 Res. 731-1078

• Lietuvių grožio salonas
SILVER SHEAR — Hair
Fashion, 687 East 185 St.,
Cleveland, Ohio 44119. tel.:
486-4240.

• APDRAUDOS reikalais
geriausius patarnavimus
gausite kreipdamiesi į Z.
Obelenį, tel. 531-2211.

TOOL & DIEMAHERS
1st CLASS

UP TO \$10.00 PER HOUR IF
QUALIFIED.

Tired of city living? Relocate to Dutchess County. To work in well established firm. Excellent working conditions plus all benefits. 11 paid holidays, 1 day vacation per month. (12 days after 1 year). Profit sharing, life insurance, fully paid Blue Cross/Blue Shield and major medical. Sickdays, bonuses, overtime. Will pay for moving expenses.

DITRON, INC.
ROUTE 22
PAWLING, N. Y. 12564
(914) 855-9300
(21-26)

WANTED AT ONCE JOURNEYMAN
or
1ST CLASS SKILLED
HELP FOR A MEDIUM SIZED
STAMPING PLANT

TOOL and DIE LEADER
TOOL and DIE REPAIRMAN
MACHINE REPAIRMAN
MILLWRIGHTS
JOURNEYMEN
ELECTRICIANS
(CITY LICENSED)
QUALITY CONTROL
INSPECTOR

ALL MUST HAVE AUTOMOTIVE
STAMPING EXPERIENCE.
ALSO PRODUCTION SUPERVISOR
WITH AUTOMATIC AND COIL
FEEDER EXPERIENCE.

APPLY TO:

RENMUTH, INC.
9111 Schaefer
Detroit, Mich.
(18-27)

PLASTIC
INJECTION MOLDING
FOREMAN or ASSISTANT
Excellent opportunity for individual with heavy experience in custom injection molding for Mt. Clemens area Plastic Manufacturer.
Call STAN DAWIDOWSKI
313-791-3000
(19-28)

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

Monuments FOR MEMORY

CLEVELANDE IR APYLINKSE

MIRUSIŲ PAGERBIMAS

Š. m. gegužės 29 d. kapų puošimo ir mirusių pagerbimo proga, Tautinės Sąjungos atstovas K. Karalis, Juozapavičiaus ir žalgirio šaulių kuopos atstovai su pirmininku dr. K. Pautieniu ir pirm. B. Nainiu, Ramovės atstovais ir B. Smetonienė ir sūnum Vytutu Visų Sielų kapų mauzoliejuje, aplankė pirmo Lietuvos prezidento A. Smetonos ir jo žmonos kapus. Buvo uždėti vainikai Tautinės Sąjungos ir ramovėnų. K. Karalis visų atsilankiusių organizacijų atstovų vardu tarė atitinkamą ta proga žodį.

Buvo aplankyti ir kiti lietuvių karių ir šaulių kapai. Kitą dieną gegužės 30 d., Clevelando šaulių abiejų kuopų atstovai ir ramovėnai su vėliavomis dalyvavo šv. Jurgio bažnyčioje, kur buvo atlaikytos už mirusius pamaldos. Tas iškilmingas pamaldas mirusių karių pagerbimui kasmet organizuoja šv. Jurgio parapijos amerikonių veteranų postas ir prie tų iškilmių savo da-

Mauzoliejuje prie Prezidento A. Smetonos ir jo žmonos kapo: K. Karalis, B. Nainys, B. Smetonienė, V. Smetona, Karalienė, F. Navickas, J. Velykis, V. Šenbergas ir kiti.

lyvavimu prisideda šauliai, ramovėnai ir kiti parapijony.

(kp)

• Elena Juciūtė, Sibiro tremtinė, praeitą sekmadienį, birželio 19 d., ALTo su-ruoštame Birželio trėmimų minėjime šv. Jurgio parapijos salėje pasakė pagrindinę kalbą. Meninę programą atliko Ramovėnų choras.

• Eglė Giedraitytė ir Marius Laniauskas, abu veiklūs Clevelando lietuvių jaunimo organizacijų nariai, gegužės 18 d. susituokė DMNP bažnyčioje. Vestuvių puotoje dalyvavo apie 300 svečių.

• A. Praškevičius, Dirvą skaitęs nuo pirmojo numerio ir pažinęs visus jos redaktorius ir leidėjus, 86 m. amž., pirmą kartą lėktuvu išskrido atostogų 3 savaitėm į Floridą pas savo senus bičiulius, buvusius clevelandiečius, p.p. Misčikus.

Išvykdamas atnaujino Dirvos prenumeratą ir paliko auką.

• Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa birželio 12 d. Andriušaičių ūkyje, turėjo šaudymo pratimus. Buvo šaudoma iš 22 kalibro šautuvų. Taikliausias šaudytojas buvo J. Velykis, surinkęs 61 tašką, antrą vietą kartu su vyrais užėmė J.

Vencienė padarydama 42 taškus ir trečią vietą užėmė F. Navickas — 39 taškai. Po šaudymo, šaulės Vencienė, Velykienė ir Andriušaitienė visus pavaišino skaniais užkandžiais.

• Mergaičių Stovykla Dainavoje įvyks nuo liepos 17-31 d. Registruotis ir dėl informacijos skambinti Raudai Gelažienei tel. 531-9081.

• Ingrida Bublienė išvyko į Dainavą vadovauti vyresniųjų Moksleivių Ateitininkų Stovyklai.

• Į zologijos sodą vaikščių specialus RTA autobusas iki rugsėjo 3 d. kasdien iš Public Square nuo 10:30 ryto iki 3:30 val. p. p. Ir atgal nuo 11 val. ryto iki 4 val. p. p. Dėl smulkesnų informacijų skambinti 621-9500.

SEKCIJA 8

Vyresni amžiumi, kvalifikuoti sekcijai 8 Government Housing Aide, yra laukiami. Ši puiki papildomos nuomos programa įgalina jus gyventi Indian Hills, nežiūrint kaip mažos jūsų pajamos, ar kiek daug jus turite.

Skambinkite papildomoms informacijoms 486-7700.

Indian Hills, 203 autobusus sustoja kiekvieną dieną; 3 autobusai į prekybos centrus. Įvairus autobusu pristatymas iki jūsų durų.

Vienas baseinas viduje, du lauko baseinai, teniso aikštė, sauna, viengungių klubas, Seniors Citizen klubas. Vieno miegamo nuo 156 dol.; dviejų miegamų — nuo 177 dol., įskaitant šilumą ir karštą vandenį. Nuo 12 iki 8 val. vak. kasdien ir nuo 12 iki 6 val. vak. savaitgaliais. Skambinkite 486-7700. (25-28)

• Dirvą galima gauti nusipirkti antradieniais vakare Baltic ir Patria krautuvėse East 185 St.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Dr. A. Klimas lankėsi Argentinoje gegužės 25 — birželio 1 d.d. Jo paskaitos Buenos Aires mieste vyko gegužės 27-29 d.d., o Berriso mieste gegužės 30 d. Pirmoji paskaita Buenos Airese vyko lietuvių parapijos patalpose, kurion apsilankė apie 80 asmenų, bet kadangi visi patalpon netilpo, paskaitos buvo pakartotos Argentinos Lietuvių Susivienijime ir Argentinos Lietuvių Centre. Susivienijimo paskaitoje dalyvavo apie 80, o Centre apie 105 asmenys. Į paskaitą Berrise atvyko apie 50 asmenų. Iš suteiktų davinių, atrodo, kad dr. Klimą Argentinoje girdėjo apie 300 lietuvių. Būdamas Buenos Aires dr. Klimas apsilankė ir vietiniame universitete ir turėjo pokalbį su lingvistikos departamento dekanu. Urugvajuje profesorius lankėsi birželio 1-8 d.d. Paskaitos lietuviams vyko Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos (ULKD) patalpose, birželio 3-5 d.d. Į visas 3 paskaitas apsilankė po 50 klausytojų. Birželio 7 d. dr. Klimas davė dvi paskaitas angliskai: Urugvajaus universitete ir Anglistikos institute. Birželio 8 d. dr. Klimas išvyko į Sao Paulo, Braziliją, ir čia viešės ligi birželio 16 d.

LARGE FARM FOR SALE

Liquidating 132 acres. 2,400 ft. commercial abutting U. S. 6. One-half mile east of Route 528. Three acre fishing/swimming lake. Thousands of Christmas trees. 3-bedroom modern house. Very large barn, and other buildings back from highway. Many fruit and nut trees. Two streams, deer, wild geese, ducks, fox, racoon, grouse and beaver. Located in Montville, Ohio, in Geauga County.

Call: 1-968-3745, or Cleveland number: 283-5325.

WANTED

EXPERIENCED OPERATORS

Heavy Steel Plate Brakes and Rolls Permanent 57 hour work week. No age limits. 69 year old firm. Write HOUSTON BLOW PIPE & STEEL PLATE WORKS, Box 1692 Houston, Texas 77001. (20-29)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

DIRVA

VALDAS ADAMKUS PATVIRTINTAS PAREIGOSE

Prezidento Carterio administracija paskelbė pirmuosius paskyrimus JAV Aplinkos Apsaugos Agentūroje (US-EPA). Administratorius D. Costle Washingtono pranešė patvirtinimą G. A. Alexander Regiono administratorium.

Valdas Adamkus paskirtas Vidurio-Vakarų regiono viceadministratorium, kurio centras yra Chicagoje.

Alexanderio ir Adamkaus paskirimai yra pirmieji EPA įstaigoje, aukščiausios pareigos Regiono, kurį sudaro Illinois, Indiana, Michigan, Minnesota, Ohio ir Wisconsin valstijos.

Tai yra didžiausias EPA regionas apimantis 20 nuo-

šimčių JAV gyventojų ir sukoncentruota 25 nuošimčiai visos pramonės.

Komentuodamas apie Adamkaus paskirimą, Administratorius pareiškė: V. Adamkaus parodytas administracinis talentas ir patirtis užtikrina testinumą agresyvios EPA programos Vidurio - Vakaruose kovojant prieš gamtos užteršimą.

KORP! NEO-LITHUANIA RENGIASI SUAŽIAVIMUI

Korp! Neo-Lithuania vyriausioji valdyba, pirmininkas Mečys Šimkus, vicepirm. Audronė Pavilčiūtė, išdininkas Juozas Žvynys, sekr. Birutė Augaitienė ir arbiter elegantiarum Vaclovas Mažeika, baigdama savo dviejų metų kadenciją, ši rudenį šaukia neolituojančių suvažiavimą, peršvelgti Korporacijos veiklą, darbo metodus bei išrinkti naujai kadencijai Korp! vyriausiąją valdybą, tarybą, kontrolės komisiją ir garbės teismą.

Kandidatams į šias pareigas išskirti, sudaryta nominacijų komisija, sąstata: Algis Augaitis, Viligailė Lendraitienė, Valendina Mažeikienė, Edas Modestas ir Mečys Valiukėnas. Komisija savo darbą pradėjo. Suvažiavimo data bus paskelbta vėliau.

• Inž. Algis ir Danguolė Ratkeliai su šeima yra atvykę atostogų iš Kalifornijos ir vieši pas tėvus dr. V. ir E. Čekus, Woodhavene, N. Y.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos

Chicagos Skyriaus Nariui

GEN. KAZIUI MUSTEIKIUI

mirus, jo žmonai GRAŽINAI, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Skyriaus Valdyba

A. A.

STASIUI NUTAUTUI

tragiškai žuvus, žmoną, dukras, žentą, anūkus ir artimuosius, giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Ona Pulkaunikienė

Dr. Juozas Bartkus

Danguolė ir Eugenijus Bartkai

Los Angeles lietuvių jaunimo ansamblis birželio 4 d. jaunimo šventėje pakrikštytas nauju vardu — Spindulys. Nuotraukoje ilgametė ansamblio vadovė Ona Razutienė su jaunimo atstovais: I. Buženaite ir V. Bandziuliu.

• Lietuvių Opera, Chicagoje, baigdama savo dvidešimt pirmąjį sezoną, išsirinko naują valdybą sekančio sezono darbams: pirmininkas — Vytautas Radžius, vicepirmininkai — Vaclovas Momkus, Jurgis Vidžiūnas, Irena Navickaitė, sekretorė — Rūta Grauzinienė, išdininkas — Algis Putrius, turto globėjas — Bronius Maciukevičius. Opera šiuo metu daro paruošiamuosius darbus sekančios operos pastatymui.

• DLK Birutės Draugijos centrinis Chacagos skyrius išrinko naują valdybą, metiniame, visuotiniame narių susirinkime, kuris įvyko š. m. balandžio mėn. 24 d. šios sudėties: K. Leonaitienė — pirm., J. Kerelienė — vicepirm., Z. Juškevičienė — sekretorė, L. Stasiūnienė — išdininkė, Ir. Kulikauskaitė — renginių organizatorė.

Tradicija vadovaujantis, Chicagos skyrius laikomas centriniu ir jis vykdo drauge centro valdybos uždavinius: leidžia leidinius, bendraščius, knygas, šaukia su važiavimu ir t.t. Naujai išrinkta valdyba visu kruopštumu ėmėsi darbo.

Skyriaus valdyba organizuoja išvyką į istorinę vie-

tove, į STAVED ROCK STATE parką, Ill. Bus vyksta autobusu. Ekskursija įvyks š. m. birželio 26 d. Registruotis tel. 636-4850 arba 476-2984.

• Dirvos novelės konkursui gautos dar šios slapvardėm pasirašytos novelės: Vaisinis — Olimpinis sprendimas, Daina — Kryžius vasaros naktį, Adomas Adomaitis — Adomo žaizda, Julius — Kelionė į Marčiupį.

• Kazimiero Pociaus, Vilties draugijos pirmininko naujas adresas: P. O. Box 657, Beverly Shores, Ind. 46301. Tel. 1-219-879-7732.

• Bostono tautinių šokių sambūris, vadovaujamas O. Ivaškienės, gegužės 31 d. dalyvavo Providence, R. I., tautų pasirodyme katedros aikštėje vietos klebono Martinkaus kvietimu. Vysk. Louis E. Galineau pasveikino lietuvių šokėjus.

MIRĖ PRANAS VAINAUSKAS

Pranas Vainauskas, 78 m., ilgametis Vliko veikėjas, š. m. birželio 19 d. mirė New Yorko ligoninėje.

Velionis buvo gimęs Gaš-

čiūnų bažnytkaimyje, Joniškio valsč., Lietuvos kariuomenės savanoris, baigęs karą mokyklos II-ją laidą. Buvęs Klaipėdos uosto muitinės viršininku ir 1941 m. laikinosios Lietuvos vyriausybės prekybos ministras. Nuo 1951 m. Vliko narys, atstovavęs krikščionių demokratų partijai.

MIRĖ K. KUPETIS

Š. m. birželio 16 d. St. Petersburg Bay Front Center ligoninėje mirė diplomuotas teisininkas Kazimieras Kupetis. Lietuvoje pasiliko žmona Julija, sūnus Gytis ir duktė Dalia su šeimomis.

INSPECTOR

LINE OR FINAL

MUST HAVE MACHINE TOOL EXPERIENCE.

EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER.

GENERAL TOOL
COMPANY

Landy Lane, Reading, Ohio
(25-31)

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJAS

ruošia New Jersey ir jo apylinkės

LIETUVIŲ DIENA—RADIJO PIKNIKA

Liepos (July) 17 d., 1977 mt., sekmadienį

naujoje, gražioje vietoje su visais patogumais:

ESTŲ TAUTINIAME PARKE ir SALĖSE

Route 528, Lakewood—Jackson, N. J.

Programoje: ☆ Moterų Kvartetas "Vilija," vad. muz. Liudui Stukui
☆ Tautinių Šokių Grupė "Liepsna," vad. B. Vaičiūnaitei
☆ Estų Šokėjų Grupė, kuriam vad. Ferdinand Rikka
☆ Dariaus-Girėno istorinio skrydžio paroda
☆ Iškiliosios lietuvių konkursas išrinkti "Miss Lithuania"
☆ Jaunimo Sporto Rungtynės didžiulėje aikštėje

(Programa vyks 1000 vietų amfiteatre po atviru dangum)

Pikniko pradžia: 1:00 val. p. p. Programa—4-tą valandą